

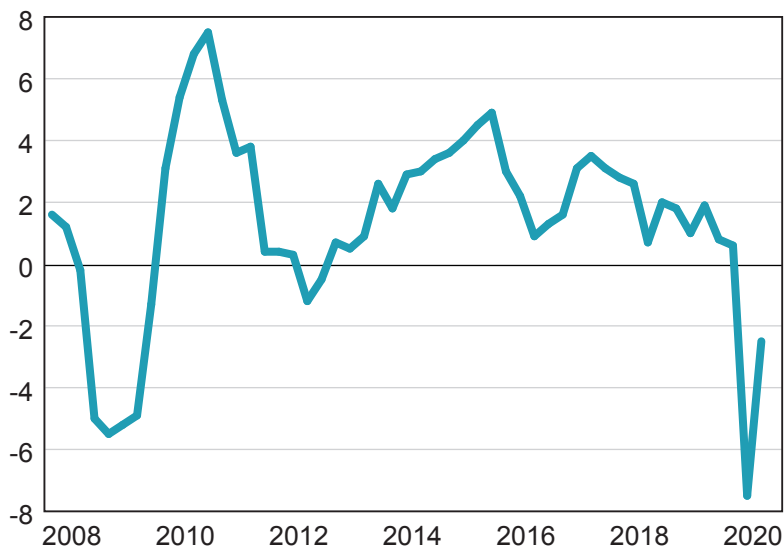
SCB-Indikatorer

E K O N O M I S K M Å N A D S Ö V E R S I K T

Återhämtning i ekonomin

Bruttonationalprodukten, BNP

Procentuell volymförändring från motsvarande kvartal föregående år,
kalenderkorrigerat

- **Produktionen i näringslivet svagt uppåt**
Sid 4
- **Detaljhandeln ökade i oktober**
Sid 7

I fokus:
**Kraftig ökning
av arbetslösheten bland
utrikes födda**
sid 12

INNEHÅLL

Konjunkturläget.....	2	Priser.....	14
Näringsliv.....	4	Arbetsmarknad.....	16
Byggmärnad.....	6	Finansmarknad.....	18
Handel och konsumtion.....	7	Internationell utblick.....	20
Utrikeshandel.....	10	Svenska ekonomiska indikatorer.....	22
I fokus.....	12		

Viktig information

Från och med januari 2021 kommer publikationen SCB-Indikatorer att slås ihop med Sveriges ekonomi – statistiskt perspektiv.

Publicering kommer att ske månadsvis, i mitten av respektive månad. Första publicering av tidskriften blir den 19 januari 2021.

Den nya publikationen har fått en förbättrad layout och är tillgänglighetsanpassad för att fler ska kunna ta del av innehållet.

Det huvudsakliga målet med tidskriften kommer även fortsättningsvis vara att ge en bild av läget i den svenska ekonomin med utgångspunkt i den ekonomiska statistiken. Detta kompletteras med fördjupningar inom olika områden. Fyra gånger per år görs en längre tidskrift som innehåller en fördjupning kring senaste BNP-utfallet samt flera fördjupningsartiklar.

KONJUNKTURLÄGET

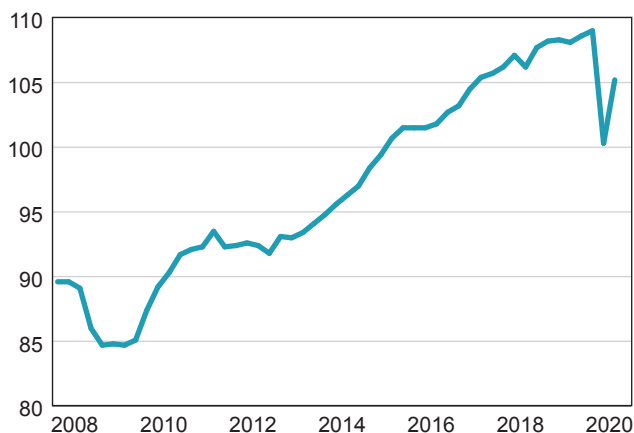
Återhämtning under tredje kvartalet

Den svenska ekonomin återhämtade sig under årets tredje kvartal men är fortfarande hårt präglad av coronapandemin. Jämfört med andra kvartalet ökade BNP med närmare 5 procent. Uppgången kan ses som en rekyll då föregående kvartal var historiskt svagt och jämförelsenivån mycket låg. Jämfört med motsvarande kvartal i fjol sjönk BNP med 2,5 procent. Det kan jämföras med en nedgång på 7,5 procent i årstakt för andra kvartalet.

Trots återhämtningen är det fortfarande långt kvar till nivån innan krisen. Ett sätt att illustrera detta är att titta på volymutvecklingen kvartal för kvartal. Tvärstoppet i ekonomin under andra kvartalet innebar att fem års BNP-tillväxt raderades ut på ett enda kvartal. Efter återhämtningen under tredje kvartalet låg BNP ungefär i nivå med år 2017.

Bruttonationalprodukt (BNP)

Index 2015=100, säsongrensat

Konsumtionen ökade från låg nivå

I stort sett var det de delar som föll mest under andra kvartalet som steg mest under tredje kvartalet, främst hushållskonsumtionen och utrikeshandeln. Konsumtionen bidrog med 2,8 procentenheter till den kvartalsvisa tillväxten medan nettoexporten bidrog med 1,1 procentenheter.

Restriktionerna kring resande och sociala samlingsplatser under våren hade särskilt stor negativ inverkan på branscher som transporter samt hotell och restaurang, speciellt under april och maj. Under sommaren lättade restriktionerna något vilket resulterade i att hushållens konsumtion för ovanstående ändamål steg under tredje kvartalet. Uppgången kom dock från mycket låga nivåer. Även konsumtionen av kläder och skor återhämtade en del av tappet från andra kvartalet.

Redaktionen vill tacka alla läsare av SCB-Indikatorer under de cirka 40 år som tidskriften existerat. Vi ses igen i januari under namnet Sveriges ekonomi – statistiskt perspektiv.

Indikatorer

	Senaste uppgift	Utveckling senaste		
		mån	3 mån	året
Produktion				
Näringslivets produktion	sep	+	+	-
Industrins produktion	sep	-	+	-
Industrins ordergång	sep	+	+	-
Tjänsteproduktion	sep	+	+	-
Användning				
Handelsnetto ¹⁾	okt	+	+	+
Hushållens konsumtion	sep	+	+	-
Detaljhandels försäljning	okt	+	+	+
Nyregistrering av personbilar	okt	-	+	-
Övriga indikatorer				
Konsumentpriser ²⁾	okt	○		+
Producentpriser	okt	+		-
Sysselsättning ³⁾	okt	+		-
Arbetslöshet ^{3,4)}	okt	-		+

1) Varuexport minus varuimport under perioden

2) KPIF

3) Uppgifterna mer osäkra än vanligt pga minskat urval

4) Andel av arbetskraften

Försörjningsbalansen

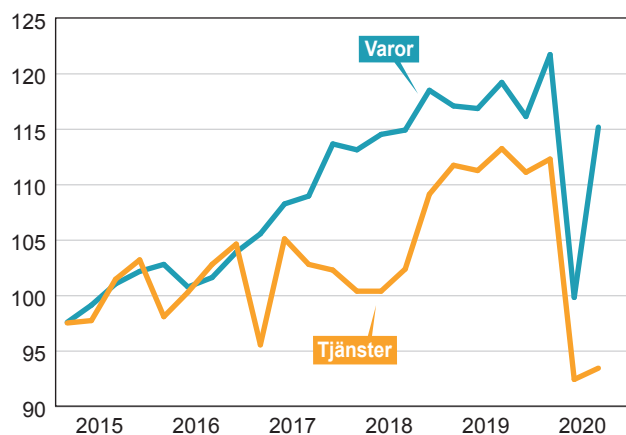
	Procentuella förändringar från föregående kvartal, säsongrensat				
	2019		2020		
	kv 3	kv 4	kv 1	kv 2	kv 3
BNP	-0,1	0,4	0,3	-8,0	4,9
Hushållens kons	0,5	1,0	-3,0	-7,9	6,3
Offentlig konsumtion	0,5	-0,1	0,0	-1,8	2,0
Fast bruttoinvestering	-1,8	0,7	0,0	-4,0	2,4
Lagerinvesteringar ¹⁾	-0,2	-0,5	-1,5	-0,8	-0,1
Export	1,9	-2,4	3,7	-17,9	11,2
Import	0,2	-2,0	-0,6	-12,8	9,2

1) Bidrag till BNP-utvecklingen

I takt med att omvärlden öppnade upp allt mer tog även utrikeshandeln fart igen. Såväl exporten som importen steg kraftigt jämfört med andra kvartalet men låg trots det klart under den tidigare nivån. Återhämtningen ser än så länge ut att vara begränsad till varuhandeln. Tjänstehandeln, som föll ungefär lika mycket som varuhandeln under andra kvartalet, steg endast marginellt tredje kvartalet. Det gällde både exporten och importen.

Export

Index 2015=100, säsongrensade värden

Fortsatt återhämtning i oktober

Månadsstatistiken som hittills har publicerats indikerar att återhämtningen i ekonomin fortsatte även i oktober. Den preliminära försäljningsindikatorn som framförallt bygger på tidiga uttag från momsregistret visade en viss uppgång för näringslivets försäljning jämfört med september. I årstakt var utvecklingen fortfarande negativ även om det handlar om en betydligt mildare nedgång än i framförallt april och maj.

Försäljningen i detaljhandeln steg ytterligare i oktober och har förutom en svag nedgång i augusti ökat varje månad sedan i maj. Det som sticker ut med detaljhandeln är dock att årstillväxten varit positiv under hela den tiden. Det visar att detaljhandeln som helhet klarat sig bra under pandemin. Däremot är det väldigt stora skillnader mellan olika delbranscher. Elektronik- och bygghandeln hör till vinnarna liksom företag som är specialiserade på e-handel. Till förlorarna hör bland annat kläd- och skohandeln.

Förbättrade exportutsikter

Statistiken över utrikeshandeln med varor visar att såväl exporten som importen har en positiv trend. Fortfarande

är nivån klart lägre än under fjolåret men överskottet i utrikeshandeln ökar då varuexporten har sjunkit mindre än varuimporten jämfört med fjolåret. Handelsnettot har varit positivt samtliga månader under 2020 förutom i augusti och var det även i oktober.

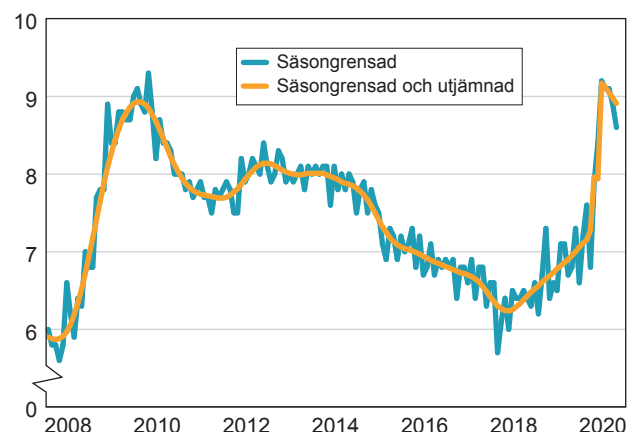
Att exportutsikterna har stärkts framgick tydligt i exportchefsindex, som SCB tar fram på uppdrag av Business Sweden, för fjärde kvartalet. Samtliga delindex, såväl nulägesbedömning som prognos, steg jämfört med tredje kvartalet och vittnar om en ökad optimism bland de svenska exportföretagen.

Arbetslösheten svagt nedåt

På arbetsmarknaden finns tecken på en viss förbättring. Arbetslösheten som under krisens inledande månader steg från ungefär 7 procent till drygt 9 procent har efter några månaders stabilisering börjat vända ner något. Samtidigt visar sysselsättningen en tendens till ökning efter den lägsta noteringen i juni. Det finns dock anledning till oro över utvecklingen på arbetsmarknaden, och för ekonomin i stort, i och med den ökade smittspridningen under de senaste veckorna.

Arbetslöshet

Procent av arbetskraften, 15–74 år

I månadens fokusartikel som handlar om utrikes födda situation på arbetsmarknaden kan man läsa att denna grupp drabbats mycket hårdare av pandemin än de inrikes födda. Det syns framförallt i en stor ökning av arbetslösheten till och med tredje kvartalet. Artikelven visar samtidigt att det finns en tydlig skillnad mellan de som räknas som flyktingar och övriga utrikes födda. Fokusartikeln finns på sidan 12.

Stora uppgångar i Europa

Även internationellt så var det en kraftig återhämtning under tredje kvartalet. Andra kvartalet rådde en närmast total nedstängning av samhället i många europeiska länder och den ekonomiska aktiviteten föll som en sten. För EU27 steg BNP med närmare 12 procent jämfört med det svaga andra kvartalet men trots det är den svåra tiden långt ifrån över. Den andra våg som drabbat många länder har medfört nya hårda restriktioner och det återstår att se hur det slår mot ekonomin under fjärde kvartalet.

NÄRINGS LIV

Återhämtningen inom näringslivet tappade lite fart i september. Produktionen steg endast marginellt jämfört med månaden innan. Industriproduktionen föll för första gången sedan april. När coronapandemin bröt ut i mars–april föll produktionen kraftigt men för industrin återhämtades i stort sett hela nedgången under perioden maj–augusti. För tjänstebranscherna är det fortfarande långt kvar till nivån innan krisen, även om produktionen steg svagt i september efter att ha legat still i augusti. Utvecklingen skiljer sig dock tydligt för olika delbranscher. För hotell och restaurang samt transportbranschen är läget fortsatt tungt medan partihandeln och detaljhandeln har en uppåtgående trend.

Preliminära omsättningsdata för oktober visar att försäljningen i näringslivet fortsatte att stiga något jämfört med september. Fortfarande är försäljningen lägre än motsvarande månad i fjol men i oktober var nedgången i årstakt den lägsta sedan mars.

Produktion i näringslivet

Senaste uppgift: september 2020

Källa: SCB:s produktionsvärdeindex

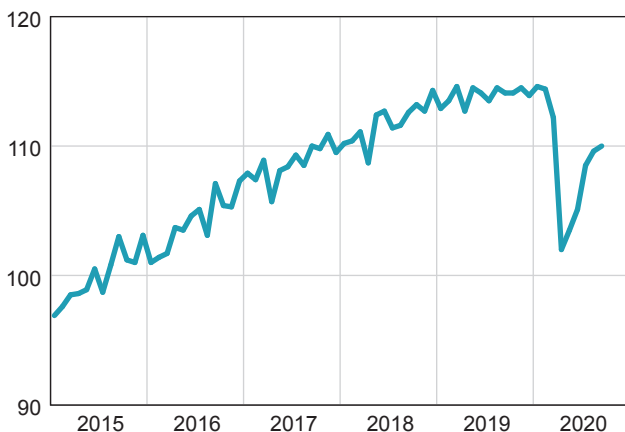
Jeongwon Kim

Svag uppgång i näringslivets produktion

Under september fortsatte återhämtningen av produktionen men ökningstakten bromsade in lite. Jämfört med augusti ökade näringslivets totala produktionsvärde med 0,4 procent i säsongsrensade tal. Det var industrisektorn som bromsade utvecklingen med en nedgång på 2,6 procent medan tjänstesektorn ökade svagt med 0,6 procent. Produktionsvärdet för byggverksamhet har inte redovisats sedan augusti på grund av osäkerhet i underliggande data.

Produktion i näringslivet (PVI)

Säsongsrensade månadsvärden. Index 2015=100

Trots återhämtningen på månadsbasis uppvisade näringslivets produktion fortsatta nedgångar i årstakt. I kalenderkorrigerade tal minskade produktionsvärdet med 3,7 procent jämfört med september 2019. Industrin vände neråt igen med en nedgång på 2,6 procent på årsbasis efter att ha uppvisat positiva utvecklingstal för första gången

under pandemin i augusti. Tjänstesektorn minskade med 4,3 procent.

Produktion i näringslivet

Förändring i procent				
	sep 20/ aug 20 ¹⁾	jul–sep 20/ apr–jun 20 ¹⁾	sep 20/ sep 19 ²⁾	jan–sep 20/ jan–sep 19 ²⁾
Industri	-2,6	12,7	-2,6	-5,8
Bygg
Tjänster	0,6	5,1	-4,3	-4,5
Näringslivet totalt	0,4	5,6	-3,7	-4,4

1) Säsongsrensade och kalenderkorrigerade

2) Kalenderkorrigerade

Anm. Pga osäkerhet i underliggande data redovisas inga uppgifter för byggsektorn.

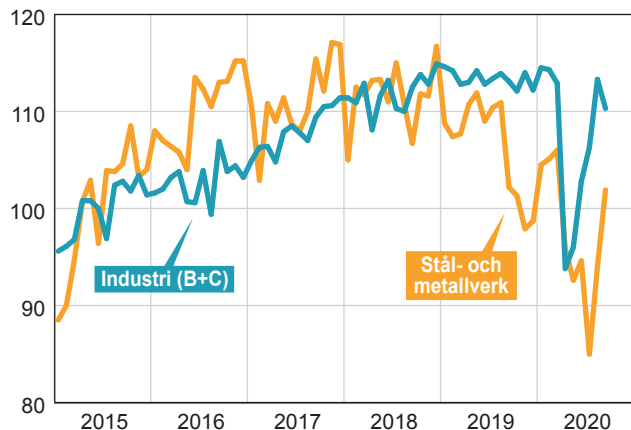
Under tredje kvartalet 2020 ökade produktionen med 5,6 procent jämfört med det andra kvartalet, säsongsrensade. Under de första nio månaderna i år minskade dock produktionsvärdet i kalenderkorrigerade tal med 4,4 procent jämfört med samma period föregående år.

Industrins återhämtning bromsar in

Industrins återhämtning som påbörjades i maj med fortsatta uppgångar under sommaren visade för första gången en nedgång i september. Jämfört med augusti minskade produktionen inom industrin med 2,6 procent i säsongsrensade tal.

Produktion inom industrin (PVI)

Säsongsrensade månadsvärden. Index 2015=100

Det var den förädlingsvärdetunga branschen kemisk industri och läkemedel som bidrog mest till den negativa månadsutvecklingen, med en nedgång på 11,6 procent jämfört med augusti. Branschen har haft en tydligt positiv trend de senaste två åren men de senaste månaderna har det varit stora svängningar uppåt och nedåt. Nedgången i september kom efter en ungefär lika stor uppgång i augusti.

De flesta av de övriga delbranscherna visade positiva utvecklingstal. Den bransch som utvecklades mest positivt var stål- och metallverk med en ökning på 8,4 procent på månadsbasis. I denna bransch har trenden varit negativ de två senaste åren men i både augusti och september ökade produktionen.

I årstakt minskade industrisektorns produktion med 2,6 procent jämfört med september 2019 och en klar majoritet av industrins delbranscher uppvisade negativa utvecklingstal. Industrins negativa utveckling påverkades

främst av övrig maskinindustri som minskade med 9,2 procent i kalenderkorrigerade tal. En viktig bransch där återhämtningen fortsätter starkt är motorfordonsindustrin. Det är dock en liten bit kvar till att notera positiv årstillväxt. Branschen minskade med 0,8 procent i september jämfört med samma månad ifjol.

Produktion inom industrin

Förändring i procent

	sep 20/ aug 20 ¹⁾	jul–sep 20/ apr–jun 20 ¹⁾	sep 20/ sep 19 ²⁾	jan–sep 20/ jan–sep 19 ²⁾
Trävaruindustri, ej möbler	-4,9	-6,4	-1,7	1,8
Massa och papper	1,5	0,1	-3,5	-2,1
Grafisk industri	4,6	10,9	-11,2	-11,2
Kemisk industri o läkem.	-11,6	-5,1	-1,6	15,7
Stål- och metallverk	8,4	-0,8	-0,5	-9,7
Metallvaruindustri	2,8	3,9	-5,4	-11,2
Elektronikindustri	-10,8	3,5	-13,4	-8,0
Maskinindustri	0,8	14,3	-9,2	-13,1
Industri för motorfordon	6,4	82,4	-0,8	-21,6
Industrin totalt	-2,6	12,7	-2,6	-5,8

- 1) Säsongrensat och kalenderkorrigerat
2) Kalenderkorrigerat

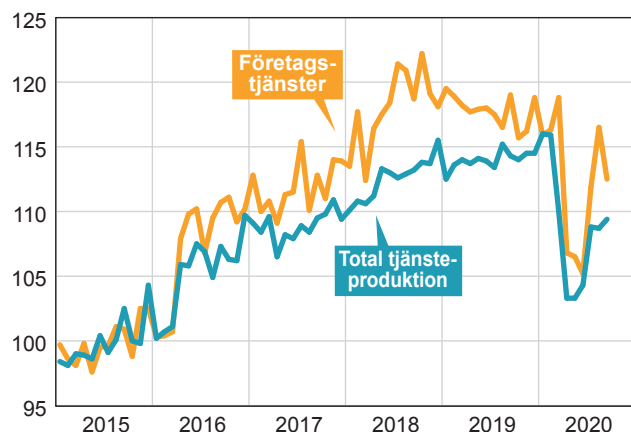
Kemisk industri och läkemedel hade negativ tillväxt på årsbasis för första gången sedan juli 2018 med en minskning på 1,6 procent i kalenderkorrigerade tal.

Den bransch inom industrin som uppvisade störst ökning var övrig tillverkningsindustri som steg med 13,6 procent jämfört med september 2019. Det var tredje månaden i rad som branschen utvecklades positivt på årsbasis.

Svagt positiv utveckling för tjänstesektorn

Återhämtningen inom tjänstesektorn fortsatte i september med en ökning på 0,6 procent i säsongrensade tal efter att ha haft en svag nedgång i augusti. De flesta delbranscherna uppvisade positiva utvecklingstal jämfört med föregående månad. Handeln totalt sett är tillbaka på liknande nivåer som innan pandemin. Inom aggregatet var det framförallt detaljhandeln som uppvisade störst ökning och steg med 3,1 procent jämfört med augusti. Störst minskning av tjänstebranscherna återfanns inom företagstjänster med en nedgång på 3,4 procent i säsongrensade tal. Branschen vände neråt igen efter att den haft positiv utveckling två månader i rad.

Produktion inom tjänstesektorn (PVI)
Säsongrensade månadsvärden. Index 2015=100

Trots återhämtningen de senaste månaderna ligger produktionen inom tjänstesektorn fortfarande något lägre jämfört med förra året. I kalenderkorrigerade tal minskade produktionen med 4,3 procent jämfört med september ifjol.

Produktion inom tjänstesektorn

Förändring i procent

	sep 20/ aug 20 ¹⁾	jul–sep 20/ apr–jun 20 ¹⁾	sep 20/ sep 19 ²⁾	jan–sep 20/ jan–sep 19 ²⁾
Motorhandel	0,8	20,9	-2,9	-8,8
Partihandel	2,8	7,1	-1,1	-4,4
Detaljhandel	3,1	4,3	2,3	-0,4
Transp. o magasinering	0,3	6,5	-13,6	-13,9
Hotell o restaurang	0,1	45,3	-21,6	-25,3
Informat. o kommunicat.	-0,3	-0,3	-2,8	-0,7
Fastighetsverksamhet	0,2	0,7	1,6	2,5
Företagstjänster	-3,4	7,0	-5,5	-5,2
Tjänstebranscher totalt	0,6	5,1	-4,3	-4,5

- 1) Säsongrensat och kalenderkorrigerat
2) Kalenderkorrigerat

Branscherna för transport och magasinering samt hotell- och restaurangbranschen drabbades hårt av pandemin och har fortfarande långt kvar till nivån innan krisen. I september var produktionen inom dessa branscher 13,6 respektive 21,6 procent lägre jämfört med samma månad året innan. Trots nedgångar i de flesta delbranscherna utvecklades två delbranscher positivt på årsbasis, nämligen detaljhandeln och fastighetsverksamheten. Detaljhandeln uppvisade störst ökning även på årsbasis med en uppgång på 2,3 procent i kalenderkorrigerade tal.

Industrins ordergång

Senaste uppgift: september 2020

Källa: SCB:s ordergång och omsättningsstatistik

Johan Nyström

Ordergången ökade svagt i september

Industrins totala ordergång ökade med 0,3 procent i september jämfört med augusti i säsongrensade tal. Det var femte månaden i rad med en positiv månadsutveckling. Hemmamarknaden visade en uppgång på 0,8 procent och exportmarknaden ökade med 0,5 procent.

På årsbasis minskade ordergången för den totala marknaden med 0,3 procent efter kalenderkorrigerat. Hemmamarknaden ökade med 1,0 procent medan exportmarknaden minskade med 0,8 procent jämfört med september i fjol.

Hittills i år, januari–augusti, har industrins totala ordergång varit 6,3 procent lägre än motsvarande period i fjol i kalenderkorrigerade tal. Såväl hemma- som exportmarknaden har minskat, med 5,3 respektive 6,9 procent.

Störst ökning för metallvaruindustrin

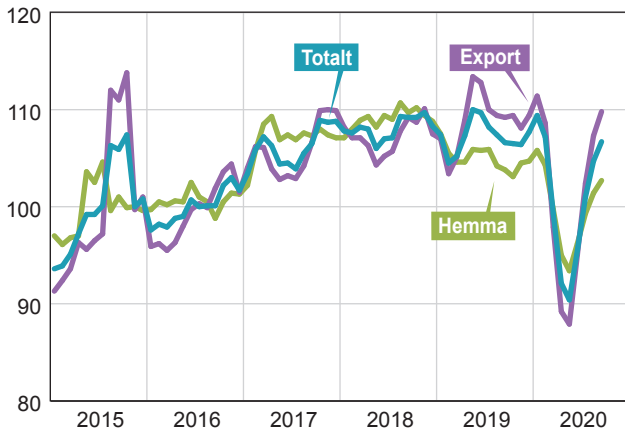
En majoritet av industrins delbranscher visade positiv utveckling i september jämfört med augusti i säsongrensade tal.

Den största uppgången återfanns inom metallvaruindustrin där den totala ordergången ökade med 24,4 procent. Kraftigt ökad efterfrågan på exportmarknaden

låg bakom hela uppgången. Orderingen från kunder utomlands ökade med 86,2 procent medan orderingen från kunder i Sverige minskade med 0,2 procent jämfört med augusti. Även stål- och metallverk redovisade en stor uppgång på månadsbasis i september och ökade med 15,7 procent. Också i denna delbransch låg ökad efterfrågan på exportmarknaden bakom uppgången.

Industrins ordergång

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Index 2015=100, fasta priser

De största minskningarna på månadsbasis redovisades inom kemi- och läkemedelsindustrin samt inom gruv- och mineralutvinningsindustrin. Jämfört med augusti minskade orderingen med 10,7 respektive 8,3 procent i säsongrensade tal. Båda dessa branscher visade starka utvecklingstal i augusti.

Ordergång och omsättning

Förändring i procent

	sep 20/ aug 20 ¹⁾	sep 20/ sep 19 ²⁾	jan–sep 20/ jan–sep 19 ²⁾
Ordergång			
Hemmamarknad	1	1	-5
Exportmarknad	1	-1	-7
Totalt	0	0	-6
Omsättning			
Hemmamarknad	-1	-4	-6
Exportmarknad	1	-1	-8
Totalt	0	-2	-7

1) Säsongrensat och kalenderkorrigerat

2) Kalenderkorrigerat

Negativ utveckling på årsbasis

En majoritet av industrins delbranscher visade negativ utveckling på årsbasis. Industrins totala ordergång i kalenderkorrigerade tal var 0,3 procent lägre än i september i fjol.

Stora nedgångar återfanns inom industrin för elektronikvaror och industrin för elapparatur som backade med 44,6 respektive 11,6 procent jämfört med september 2019.

Några delbranscher visade uppgångar jämfört med september i fjol, däribland gruv- och mineralutvinningsindustrin och metallvaruindustrin. Branscherna ökade orderingen med 20,6 respektive 18,9 procent, kalenderkorrigerat.

Lägre ordergång hittills i år

Hittills i år har industrins totala ordergång varit 6,3 procent lägre än perioden januari–september 2019 i kalenderkorrigerade tal. Hemmamarknaden har minskat med 5,3 procent och exportmarknaden med 6,9 procent.

Swagast ackumulerad årsutveckling till och med september återfinns inom motorfordonsindustrin med en minskning på 19,5 procent jämfört med samma period föregående år. Starkast utveckling hittills under året visar kemi- och läkemedelsindustrin med en ökning på 18,1 procent.

Industrins kapacitetsutnyttjande

Senaste uppgift: tredje kvartalet 2020

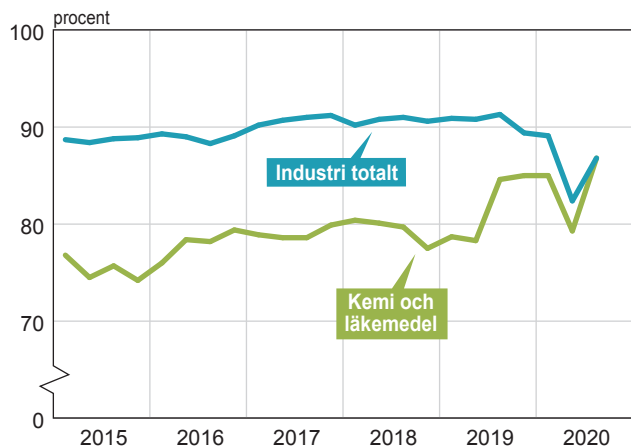
Källa: SCB:s kapacitetsutnyttjandestatistik

Ökat kapacitetsutnyttjande i industrin

Industrins kapacitetsutnyttjande ökade med 4,4 procentenheter under tredje kvartalet 2020 jämfört med andra kvartalet 2020, i säsongrensade tal.

Industrins kapacitetsutnyttjande

Säsongrensade kvartalsvärden

Ökningen av kapacitetsutnyttjandet i industrin innebär att utnyttjandegraden ökade till 86,8 procent, i säsongrensade tal. Det betyder att industrin återhämtat sig något efter det låga kapacitetsutnyttjandet under andra kvartalet 2020.

På årsbasis minskade kapacitetsutnyttjandet med 4,4 procentenheter jämfört med tredje kvartalet 2019, och redovisade en utnyttjandegrad på 86,8 procent, i kalenderkorrigerade tal.

BYGGMARKNAD

Byggandet fortsätter att minska

Konfidensindikatorn för bygg- och anläggningsverksamhet steg med 1,7 enheter i november, från 93,2 till 94,9 enligt Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer. Bakom uppgången ligger husbyggarnas mindre negativa omdömen om orderstockarnas storlek. Även om husbyggarna denna månad bidrar positivt till förändringen i indikatorn

är stämningläget fortsatt dämpat bland företagen. Bland anläggningsbyggarna är stämningläget i nivå med det historiska medelvärdet.

Företagen inom bygg- och anläggningsverksamhet rapporterar fortsatt om ett minskat byggande och förväntningarna på utvecklingen för de kommande tre månadernas byggande har sjunkit ytterligare. Framst är det husbyggarna som blivit mer pessimistiska. I motsats till de pessimistiska förväntningarna på husbyggandets utveckling förväntas en viss ökning av orderstockarna. Framsta hindret för ökat byggande anges liksom tidigare vara otillräcklig efterfrågan, vilket en jämförelsevis hög andel av anläggningsbyggarna anger som hinder.

Byggföretagen rapporterar om en minskning av antalet anställda de tre senaste månaderna och företagen förväntar sig även att antalet anställda kommer att fortsätta minska de tre kommande månaderna. Bilden delas dock inte med anläggningsbyggarna som tror på en viss ökning av antalet anställda de närmaste månaderna.

Anbudspriserna uppges ha sänkts de tre senaste månaderna och företagens förväntningar pekar på fortsatta prissänkningar de kommande månaderna.

Byggbkostnader

Senaste uppgift: oktober 2020

Källa: SCB:s faktorprisindex för flerbostadshus

Faktorprisindex steg den senaste månaden

Faktorprisindex för flerbostadshus steg med 0,2 procent mellan september och oktober 2020. Under motsvarande period förra året sjönk faktorprisindex med 0,1 procent. Entreprenörernas kostnader, som har en vikt på drygt 82 procent av faktorprisindex, ökade också med 0,2 procent.

Kostnaderna inom gruppen transporter, drivmedel och elkraft steg sammantaget med 2,0 procent. Det berodde mestadels på att kostnaderna för elkraft ökade med 9,4 procent. Maskinkostnaderna, omkostnaderna och kostnaderna för löner var oförändrade.

Byggmaterialkostnaderna steg med 0,3 procent. Inom byggmaterialgruppen ökade alla kostnader eller var oförändrade, förutom kostnaderna för snickerier och golvmaterial som sjönk. Mest ökade kostnaderna för trävaror.

Under den senaste månaden steg byggherrekostnaderna med 0,2 procent. Byggherrekostnaderna utgörs av ränte- och kreditivkostnader, kostnader för projektering och centrala administrationskostnader.

Faktorprisindex för flerbostadshus

Förändring i procent

	okt 20/sep 20	okt 20/okt 19
Entreprenadkostnader	0,2	0,0
Byggmaterial	0,3	0,6
Löner	0,0	0,0
Maskiner	0,0	-0,5
Transporter, drivmedel, elkraft	2,0	-3,8
Omkostnader	0,0	0,0
Byggherrekostnader	0,2	3,6
Total byggbkostnad	0,2	0,7

Byggbkostnaderna ökade med 0,7 procent på ett år

Faktorprisindex för flerbostadshus steg med 0,7 procent mellan oktober 2019 och oktober 2020. Förlängda kollektivavtal påverkar fortfarande årstakten i relativt hög grad. Lönekostnader utgör sammantaget cirka 40 procent av de totala byggbkostnaderna.

Mellan oktober 2019 och oktober 2020 steg byggherrekostnaderna med 3,9 procent, vilket påverkade faktorprisindex uppåt med 0,7 procentenheter. Ökningen beror främst på ökade räntekostnader. Entreprenörernas kostnader var oförändrade.

Mellan oktober 2019 och oktober 2020 sjönk entreprenörernas kostnader för gruppen transporter, drivmedel och elkraft med 3,8 procent. Maskinkostnaderna minskade med 0,5 procent medan omkostnaderna och kostnaderna för löner var oförändrade. Under våren 2020 beslutade man att förlänga kollektivavtalen och flertalet av dem kommer att löpa ut under november och december.

Kostnaderna för byggmaterial steg med 0,6 procent. Inom byggmaterialgruppen ökade kostnaderna för material för målning, el-materiel och vitvaror mest medan kostnaderna för snickerier minskade mest.

HANDEL OCH KONSUMTION

I oktober fortsatte försäljningen inom detaljhandeln att öka jämfört med månaden innan. Försäljningen ökade inom såväl dagligvaruhandeln som sällanköpshandeln. Det har gått fortsatt bra för postorderhandeln samt elektronikhandeln medan försäljningen av kläder och skor minskade.

Hushållskonsumtionen tog fart och ökade ännu lite mer i september jämfört med augusti. Konsumtionen fortsatte att öka inom beklädnadshandeln, men det var framförallt konsumtionen av möbler och inredning som ökade mest i september. Utgifterna för restaurang- och hotellbesök var oförändrade jämfört med augusti.

Efter fyra månaders uppgång minskade nyregistreringarna av personbilar i oktober jämfört med månaden innan. Även i årstakt föll försäljningen. Bilförsäljningen har under året präglats av både coronapandemin och de skärpta fordonsskattereglerna som infördes vid årsskiftet.

Detaljhandel

Senaste uppgift: oktober 2020

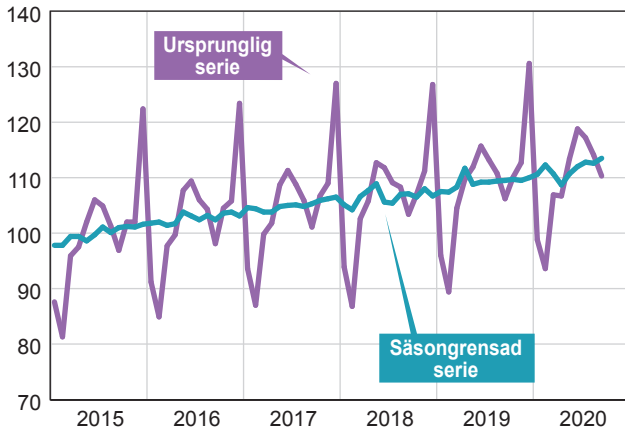
Källa: SCB:s detaljhandelsindex

Detaljhandeln ökade i oktober

Detaljhandelns försäljning fortsatte att öka i oktober då den steg med 0,5 procent, i säsongensade tal och jämfört med månaden innan. Bortsett från en svag nedgång i augusti har detaljhandeln ökat varje månad sedan vårens kraftiga nedgång i samband med pandemins utbrott. Sett till den senaste tremånadersperioden, augusti till oktober, ökade försäljningen med 1 procent jämfört med närmast föregående tremånadersperiod.

Försäljningen ökade inom både dagligvaruhandeln och sällanköpshandeln i oktober. Det var främst sällanköpshandeln, som huvudsakligen består av specialiserad butikshandel, som ökade med 0,9 procent. Dagligvaruhandeln, som mestadels utgörs av livsmedel, ökade med mer beskedliga 0,1 procent.

Total försäljningsvolym inom detaljhandeln
Index 2015=100

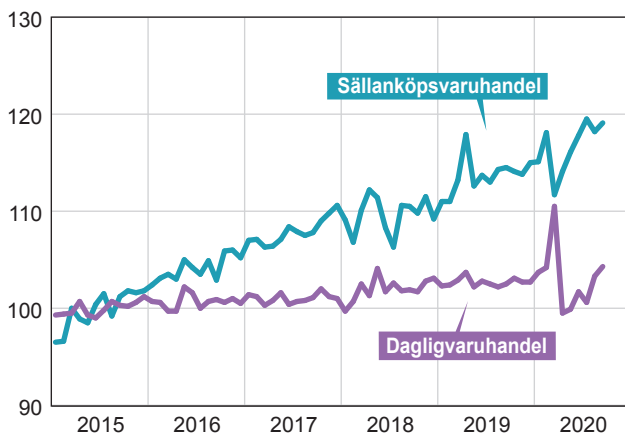

Postorderhandeln ökade mest i årstakt

Jämfört med oktober förra året ökade försäljningen inom detaljhandeln med 3,6 procent i kalenderkorrigerade, fastprisberäknade tal. Sällanköpshandeln ökade med 4,8 procent i årstakt medan dagligvaruhandeln ökade mer måttligt med 0,7 procent.

Delbranscherna inom sällanköpshandeln fortsätter att utvecklas olika. Det är tydligt att medan vissa branscher har det blytungt finns det vissa som har gynnats i dessa tider. Det gick särskilt bra för postorderhandeln, som består av företag som till största delen är specialiserade på nät-handel, som steg med hela 27 procent i årstakt i oktober. Även elektronikhandeln går fortsatt uppåt och ökade med 18 procent. Heminredning, järn- och bygghandel samt sport- och fritidshandeln noterar också uppgångar jämfört med oktober i fjol.

Försäljningsvolym inom detaljhandeln
Säsongrensade månadsdata. Index 2015=100

Bland de branscher som haft det tuffare återfinns kläd- och skohandeln vars försäljning sjönk med 14 respektive 11 procent. Guldsmedshandeln utvecklades också mycket svagt och backade med 31 procent.

Detaljhandel

Försäljningsvolym inom detaljhandeln. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	okt 2020	jan–okt 2020
Dagligvaruhandel exkl. systembolaget	0,7	0,2
däruv:		
Detaljhandel, mest livsmedel	1,8	1,7
Specialiserad detaljhandel med livsmedel, drycker o tobak exkl. systembolaget	-10,1	-18,1
Sällanköpshandel	4,8	2,5
däruv:		
Klädhandel	-13,7	-19,3
Skohandel	-11,4	-25,5
Möbelhandel	5,8	2,4
Elektronikhandel	18,0	16,1
Järn- och bygghandel	8,8	11,1
Bokhandel	-5,2	-5,4
Guldsmedshandel	-30,6	-12,2
Sport- o fritidshandel	8,5	5,1
Leksakshandel	-2,1	-8,2
Postorderhandel	27,4	20,7
Totalt detaljhandel	3,6	2,1

Högre försäljning hittills i år

Hittills i år, januari till och med oktober, har försäljningen inom detaljhandeln varit 2,1 procent högre jämfört med motsvarande period föregående år. Sällanköpshandeln steg med 2,5 procent medan dagligvaruhandeln ökade med 0,2 procent. Inom sällanköpshandeln var det framförallt postorderhandeln, elektronikhandeln samt järn- och bygghandel som ökade kraftigast. Sport- och fritidshandeln har också gått uppåt. Betydligt kämpigare har det varit för kläd- och skohandeln, guldsmeds- samt glasögonhandeln där försäljningen backat kraftigt under året.

Hushållens konsumtion

Senaste uppgift: september 2020

Källa: Hushållens konsumtionsindikator

Kristina Frändén

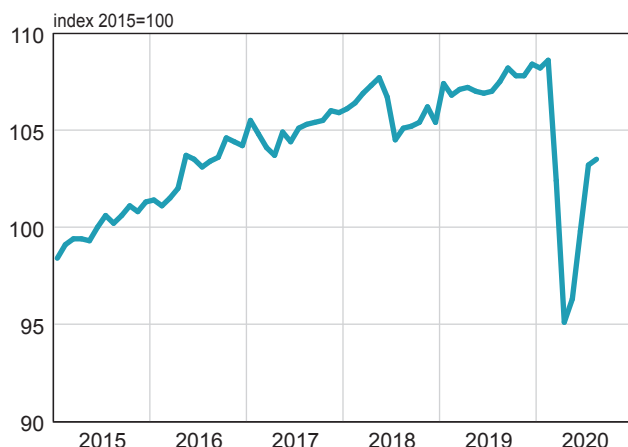
Svag ökning av hushållskonsumtionen

Hushållens konsumtion ökade med 0,6 procent i september jämfört med augusti, säsongrensad och mätt i fasta priser. Det är en något större ökning än i augusti, där uppgången var 0,4 procent jämfört med föregående månad, men det syns en avmattning i utvecklingstakten efter juli 2020.

På årsbasis minskade konsumtionen med 3,8 procent i kalenderkorrigerade tal. Under den senaste tremånadersperioden, juli–september 2020, minskade konsumtionen med 3,7 procent i kalenderkorrigerade tal, jämfört med samma period ett år tidigare.

Hushållens konsumtionsindikator

Säsongrensade månadsdata

Fortsatt återhämtning för beklädnadshandeln

Beklädnadshandeln hade under coronapandemins inledande månader stora nedgångar, men har från och med maj 2020 återhämtat sig. I september 2020 uppvisade beklädnadshandeln en uppgång på 7,0 procent jämfört med augusti, i säsongrensade tal. I årstakt backade dock beklädnadshandeln med 11,8 procent i kalenderkorrigerade tal.

Möbler och inredning har, efter ett inledande tapp i mars 2020, uppvisat till största delen positiva utvecklingstal hittills under året på månadsbasis. Efter en nedgång i augusti 2020 ökade branschen i september med 6,8 procent jämfört med föregående månad. I årstakt ökade möbler och inredning med 7,4 procent i kalenderkorrigerade tal jämfört med september 2019 och är den bransch med störst uppgång aktuell månad. Ackumulerat under året ökade möbelhandeln med 1,3 procent jämfört med motsvarande period under 2019, vilket också är den största uppgången under året bland branscherna.

Hushållskonsumtion

Hushållens konsumtionsutgifter. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	sep 2020	jan–sep 2020
Detaljhandel, mest livsmedel	2,3	0,9
Beklädnadshandel	-11,8	-20,2
Bostad, elektricitet, gas och uppvärmning	0,1	1,0
Möbler, inredning m.m.	7,4	1,8
Transporter och detaljhandel med och service av motorfordon	-8,9	-12,7
Post- och telekommunikation	-7,1	-1,2
Rekreation och kultur	-8,8	-6,2
Hotell och restaurang	-17,3	-21,9
Övriga varor och tjänster	-2,1	-0,3
Hushållens konsumtionsutgifter (exklusive utlandsposter)	-3,8	-4,6

Nollutveckling i restaurangbranschen

Restaurangbranschen föll inledningsvis kraftigt under de inledande månaderna av coronapandemin. Under de första sommarmånaderna syntes en återhämtning med positiva utvecklingstal på månadsbasis, men i augusti

sjönk återigen försäljningen för restaurangbranschen. I september har fallet stannat av och branschen uppvisade nollutveckling jämfört med augusti 2020, i säsongrensade tal. Ackumulerat hittills under året är restaurangbranschen den bransch som har uppvisat svagast utveckling, med en nedgång på 24,2 procent i kalenderkorrigerade tal, jämfört med motsvarande period under 2019.

Personbilar och lastbilar

Senaste uppgift: oktober 2020

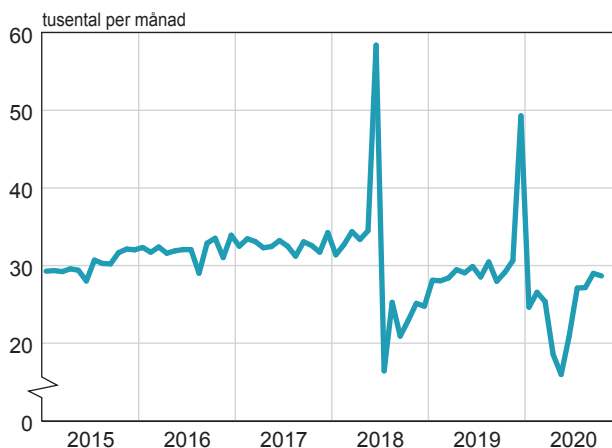
Källa: Trafikanalys och SCB:s fordonstatistik

Återhämtningen pausad

Efter en förhållandevis hög personbilsregistrering i september föll nyregistreringarna tillbaka något i oktober. Jämfört med månaden innan var det en minskning med 1 procent, säsongrensat. Det innebär att den återhämtning som påbörjades i juni ser ut att ha pausats.

Nyregistrerade personbilar

Säsongrensade månadsdata

Källa: Trafikanalys samt egna beräkningar

September var första månaden under året som nyregistreringarna visade positiva tal i årstakt. I oktober var det åter negativ utveckling då det nyregistrerades nästan 5 procent färre personbilar än i oktober i fjol. Hittills i år är nyregistreringarna av personbilar drygt 16 procent lägre än samma period i fjol.

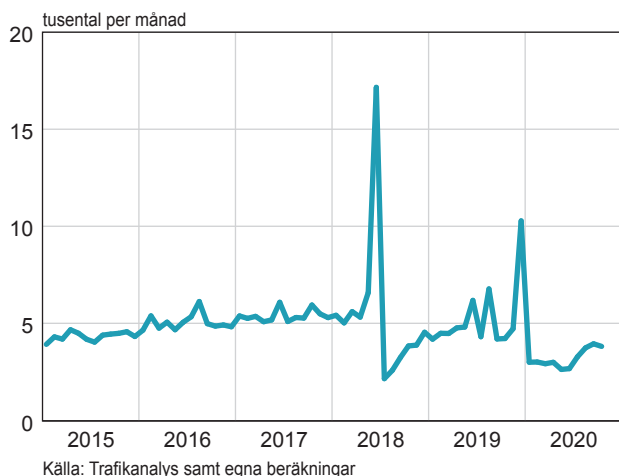
Förutom coronapandemin har även ändrade fordonsskatteregler vid årsskiftet påverkat jämförelsen med 2019. Högre skatt för bensin- och dieslbilar har dragit ner nyregistreringarna samtidigt som ökningen i så kallade klimatbonusbilar inte har kompenserat för nedgången fullt ut. Störst är minskningen av dieseldrivna bilar som fallit med drygt 47 procent under januari–oktober jämfört med samma period i fjol.

Lastbilsregistreringarna bromsar in

Tendensen var densamma för lastbilsregistreringarna. Efter fyra månader i rad med uppgång föll nyregistreringarna med 3 procent i oktober, säsongrensat.

Nyregistrerade lastbilar

Säsongrensade månadsdata

I september var nyregistreringarna på nästan samma nivå som ett år tidigare men i oktober var det en minskning med 13 procent i årstakt. Ackumulerat under året så har nyregistreringarna minskat med 34 procent jämfört med motsvarande period i fjol. Framförallt är det en kraftig minskning för lätta lastbilar, som påverkades av de höjda fordonsskatterna vid årsskiftet, som bidrar till nedgången.

Företagens lager

Senaste uppgift: tredje kvartalet 2020

Källa: SCB:s lagerstatistik

Företagens lager minskade tredje kvartalet 2020

Svenska företags lager minskade med 4,1 miljarder kronor i fasta priser under tredje kvartalet 2020, jämfört med föregående kvartal. Minskningen motsvarar en nedgång med 0,8 procent i volym.

Industrins totala lager minskade med 5,3 miljarder kronor under tredje kvartalet. Det motsvarar en nedgång med 2,0 procent i volym. Varuhandelns lager ökade med 1,3 miljarder kronor under tredje kvartalet. Det motsvarar en uppgång med 0,5 procent i volym.

Lagerförändringar

Tredje kvartalet 2020 jämfört med andra kvartalet 2020

	Miljoner kr (2010 års priser)	Volymförändring i procent
Industri (B+C)	-5 344	-2,0
Trävaruindustri	-1 097	-8,6
Massa och papper	-256	-1,9
Petroleumprodukter
Stål- och metallverk	-281	-1,0
Metallvaruindustri	43	0,2
Maskinindustri	-397	-1,1
Motorfordonsindustri
Parti- och detaljhandel (G)	1 273	0,5
Motorhandel	-2 722	-4,6
Partihandel	2 284	1,7
Detaljhandel	1 711	2,1
Totalt (B+C+G)	-4 071	-0,8

Industrins lager minskade

Lager av färdiga varor och produkter i arbete minskade med 4,5 miljarder kronor och lager av insatsprodukter i den totala industrin minskade med 0,8 miljarder kronor. Det innebär att industrins totala lager minskade med 5,3 miljarder kronor under tredje kvartalet.

Varuhandelns lager ökade

Företag inom varuhandeln ökade sina lager med 1,3 miljarder kronor under tredje kvartalet. Störst uppgång hade partihandeln, där lagret ökade med 2,3 miljarder kronor. Inom detaljhandeln ökade lagret med 1,7 miljarder kronor och inom motorhandeln minskade lagret med 2,7 miljarder kronor.

UTRIKESHANDEL

Exporten vände upp under tredje kvartalet efter den kraftiga nedgången kvartalet innan. Enligt nationalräkenskaperna ökade exporten med 11 procent jämfört med föregående kvartal. Varuexporten stod för i stort sett hela uppgången där särskilt exporten av investeringsvaror bidrog starkt, men även insatsvarorna ökade något. Uppgången i tjänsteexporten var betydligt mer blygsam trots det kraftiga fallet andra kvartalet. Pandemin har minskat resandet vilket betyder att utländska besökares konsumtion i Sverige minskat kraftigt. Detta höll tillbaka utvecklingen för tjänsteexporten. Även importen vände upp tredje kvartalet och ökade med 9 procent. Det var främst varuimporten som ökade medan tjänsteimporten i det närmaste var oförändrad.

Effekterna av pandemin är lika påtaglig i den månatliga utrikeshandelsstatistiken. I april sjönk både exporten och importen av varor kraftigt men har sedan dess vänt upp och återhämtat en del av nedgångarna. I oktober var värdet för exporten större än importen vilket innebar ett positivt handelsnetto. Förutom i augusti har handelsnettot varit positivt samtliga månader under året.

Trots den ökade smittspridningen under hösten visade exportchefsindex, som tas fram av SCB på uppdrag av Business Sweden, på en fortsatt återhämtning för fjärde kvartalet. Samtliga delindex steg kraftigt och noteringen i huvudindexet EMI var den högsta sedan andra kvartalet 2018.

Varuexport, varuområden

Varuområde	Värde mkr		Andel %	Förändr 20/19 %
	2020 jan-sep	2019 jan-sep		
Skogsvaror	108 762	113 422	10,4	-4
- Trävaror	24 600	23 934	2,3	3
- Papper	61 262	64 494	5,8	-5
Mineralvaror	107 224	117 793	10,2	-9
- Järnmalm	20 941	18 544	2,0	13
- Järn och stål	42 268	55 561	4,0	-24
Kemivaror	173 187	159 540	16,5	9
- Läkemedel	93 467	77 141	8,9	21
Energivaror	51 620	78 257	4,9	-34
Verkstadsvaror	455 707	512 656	43,4	-11
- Maskiner	151 721	169 405	14,4	-10
- Elektrovaror	113 145	110 952	10,8	2
- Vägfordon	130 935	167 304	12,5	-22
Övriga varor	154 161	151 316	14,7	2
- Livsmedel	72 403	71 130	6,9	2
Totalt	1 050 660	1 132 985	100,0	-7

Varuimport, varuområden

Varuområde	Värde mkr		Andel %	Förändr 20/19 %
	2020 jan-sep	2019 jan-sep		
Skogsvaror	29 010	32 212	2,9	-10
Mineralvaror	72 577	86 595	7,3	-16
- Järn och stål	29 470	38 966	2,9	-24
Kemivaror	137 786	139 099	13,8	-1
- Läkemedel	39 638	34 236	4,0	16
Energivaror	78 429	119 737	7,8	-34
- Råolja	37 965	58 371	3,8	-35
- Oljeprodukter	32 537	48 849	3,3	-33
Verkstadsvaror	437 213	482 940	43,7	-9
- Maskiner	107 407	119 884	10,7	-10
- Elektrovaror	160 059	162 185	16,0	-1
- Vägfordon	102 756	127 750	10,3	-20
- Instrument, optiska varor	26 799	27 117	2,7	-1
Övriga varor	245 934	253 390	24,6	-3
- Livsmedel	119 614	121 958	12,0	-2
Totalt	1 000 949	1 113 973	100,0	-10

Handelsnetto

Senaste uppgift: oktober 2020

Källa: SCB:s utrikeshandelsstatistik

Handelsnettot 4,7 miljarder kronor i oktober

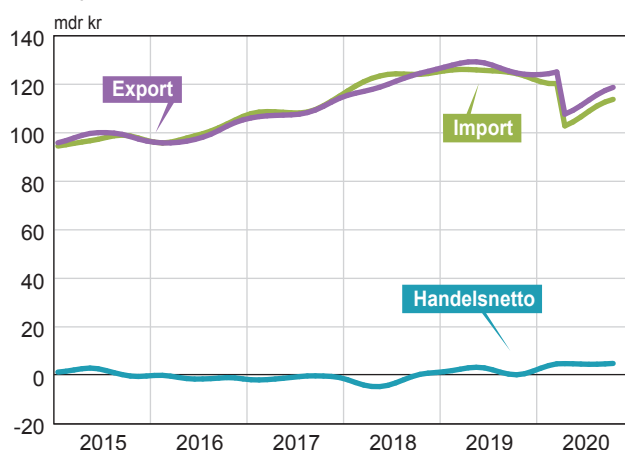
Utrikeshandeln med varor gav ett överskott på 4,7 miljarder kronor under oktober 2020, enligt preliminära beräkningar. För oktober 2019 var det ett underskott på 3,9 miljarder kronor.

Varuexportens värde under oktober uppgick till 128,1 miljarder kronor, och varuimporten till 123,4 miljarder. Motsvarande värden för oktober 2019 var 137,0 miljarder kronor för varuexporten och 140,9 miljarder för varuimporten. Varuexporten har därmed minskat i värde med 6 procent, och varuimporten har minskat med 12 procent jämfört med oktober 2019. Det var en vardag färre i oktober 2020 än i oktober 2019.

Export och import av varor samt handelsnetto

Säsongrensade månadsvärden i löpande priser. Trend.

Miljarder kronor

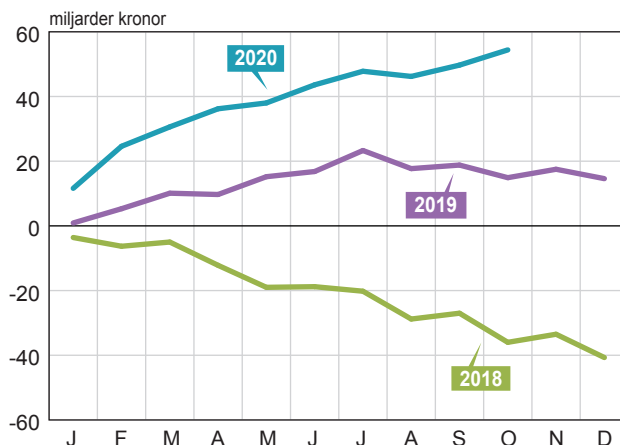
Varuhandeln med länder utanför EU gav ett överskott på 21,9 miljarder kronor, medan EU-handeln gav ett underskott på 17,2 miljarder. Storbritannien är från och med februari 2020 exkluderad från gruppen EU-länder och ingår istället i gruppen Övriga länder.

Rensat för säsongpåverkan visar handelsnettot ett överskott på 4,9 miljarder kronor för oktober, och ett överskott på 4,7 miljarder kronor för september. För augusti var motsvarande värde ett överskott på 4,6 miljarder kronor.

Sveriges handelsnetto

Ackumulerade månadsvärden från årets början.

Miljarder kronor. Löpande priser

Hittills under året har värdet för varuexporten minskat med 7 procent, och varuimporten minskat med 10 procent jämfört med motsvarande period ett år tidigare. Varuexportvärdet under denna period uppgick till 1178,8 miljarder kronor, och varuimportvärdet till 1124,4 miljarder. Handelsnettot för januari–oktober 2020 gav därmed ett överskott på 54,4 miljarder kronor. För motsvarande period för ett år sedan noterades ett överskott på 14,9 miljarder kronor.

Kraftig ökning av arbetslösheten bland utrikes födda

Andelen utrikes födda som står till arbetsmarknadens förfogande har ökat kraftigt under de senaste 15 åren och har fortsatt att öka under 2020. Trots detta är arbetskraftsdeltagandet fortfarande lägre bland utrikes födda än bland inrikes födda. Under coronapandemin har de utrikes födda påverkats särskilt hårt på arbetsmarknaden, framförallt visar det sig i en kraftig ökning av arbetslösheten.

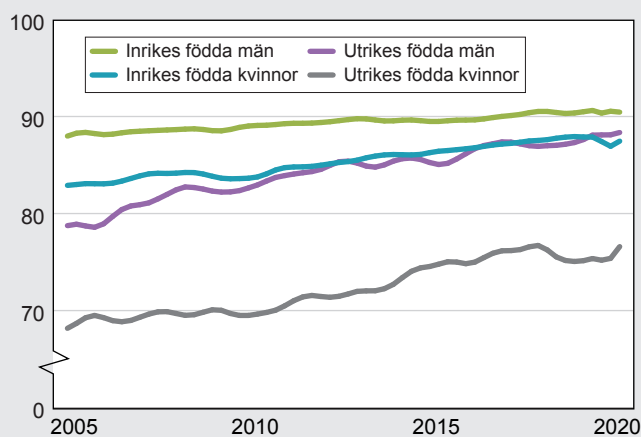
Uppgifterna som redovisas i artikeln är baserade på kvartalsdata för personer i åldern 20–64 år från Arbetskraftsundersökningarna (AKU). Uppgifterna avser säsongrensade och utjämnade värden, om inget annat anges.

Ökat arbetskraftsdeltagande bland utrikes födda

Sedan 2005 har arbetskraftsdeltagandet bland utrikes födda ökat kraftigt och skillnaden jämfört med inrikes födda har minskat. Under tredje kvartalet 2020 uppgick det relativa arbetskraftstalet, andelen av befolkningen som antingen är sysselsatt eller arbetslös, till 82,5 procent bland utrikes födda, en ökning med 9,2 procentenheter jämfört med andra kvartalet 2005¹. Bland inrikes födda uppgick arbetskraftstalet till 89,0 procent under tredje kvartalet 2020, en ökning med 3,5 procentenheter. Gapet mellan inrikes och utrikes födda minskade därigenom från 12,2 till 6,5 procentenheter under perioden.

Vid en uppdelning efter kön visar det sig att skillnaden i arbetskraftsdeltagande mellan inrikes och utrikes födda främst minskat bland männen. Under tredje kvartalet 2020 uppgick arbetskraftstalet till 88,4 procent bland utrikes födda män jämfört med 90,5 procent bland inrikes födda män, en skillnad på 2,1 procentenheter. Under andra kvartalet 2005 uppgick skillnaden till 9,2 procentenheter. Arbetskraftstalet bland utrikes födda kvinnor var 76,6 procent under tredje kvartalet 2020 jämfört med 87,5 procent bland inrikes födda, en skillnad på 10,9 procentenheter. I början av perioden uppgick skillnaden till 14,7 procentenheter.

Arbetskraftsdeltagande i åldern 20–64 år
Procent av befolkningen

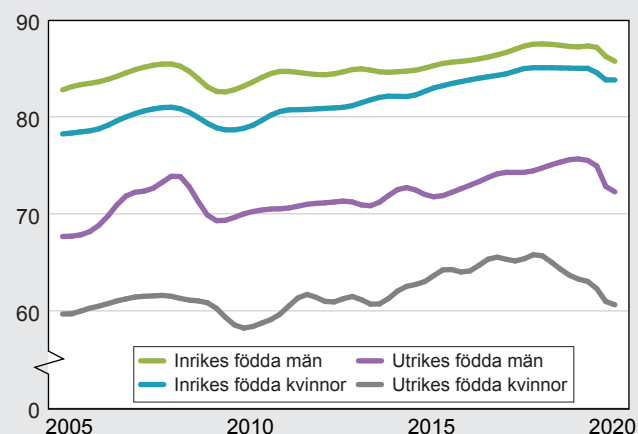
Utvecklingen av arbetskraftsdeltagandet har varit starkare bland utrikes födda än bland inrikes födda under 2020 och skillnaden i arbetskraftstal mellan inrikes och utrikes födda har därmed fortsatt att minska.

Sysselsättningsgapet mot inrikes födda ökar

Sysselsättningsgraden, andelen av befolkningen som är sysselsatt, uppgick under tredje kvartalet 2020 till 66,5 procent bland utrikes födda jämfört med 84,8 procent bland inrikes födda. Sedan andra kvartalet 2005 har sysselsättningsgraden ökat med 3,0 procentenheter bland utrikes födda och 4,2 procentenheter bland inrikes födda. Det innebär att skillnaden mellan inrikes och utrikes födda ökat något under perioden. Denna ökning beror på att sysselsättningsgraden bland utrikes födda minskat kraftigare än bland inrikes födda som en följd av covid-19 pandemin. Detta beror på att utrikes födda i högre grad arbetar i vissa branscher som drabbats extra hårt i samband med pandemin, såsom hotell och restaurang.

Bland både inrikes och utrikes födda har sysselsättningsgraden under hela perioden varit högre bland männen än bland kvinnorna. Skillnaden mellan könen är betydligt större bland utrikes födda. Under tredje kvartalet 2020 uppgick sysselsättningsgraden till 72,3 procent bland de utrikes födda männen och 60,6 procent bland kvinnorna, en skillnad på 11,6 procentenheter. Bland inrikes födda var 85,7 procent av männen sysselsatta jämfört med 83,8 procent av kvinnorna, en skillnad på 1,9 procentenheter.

Sysselsättningsgrad i åldern 20–64 år
Procent av befolkningen

Sedan 2005 har de inrikes födda kvinnornas sysselsättningsgrad närmast sig männens, medan gapet bland utrikes födda istället har vidgats. Det beror främst på att sysselsättningsgraden har minskat bland utrikes födda kvinnor efter den högsta noteringen på 65,8 procent under andra kvartalet 2018. Bland utrikes födda män fortsatte andelen sysselsatta att öka fram till slutet av 2019. Men under 2020 minskade sysselsättningsgraden för utrikes födda män. Mellan första och tredje kvartalet minskade den med 2,7 procentenheter, jämfört med 1,4 procentenheter bland inrikes födda män.

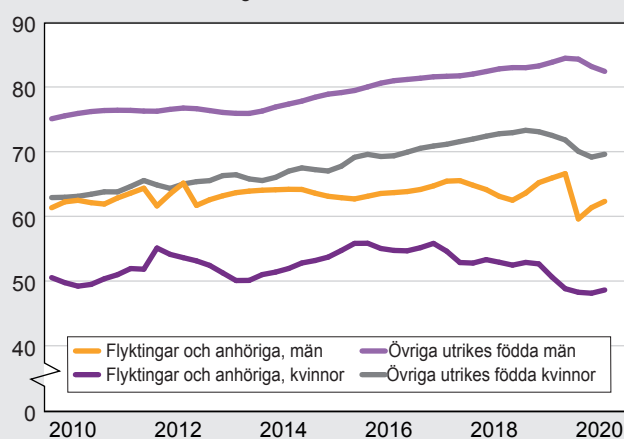
¹ Andra kvartalet 2005 är det första kvartal för vilket det finns jämförbara data för utrikes födda i AKU.

I FOKUS

Gruppen utrikes födda är heterogen och nedan redovisas hur utvecklingen sett ut för delgrupperna *flyktingar och flyktinganhöriga* samt *övriga utrikes födda*¹. År 2010 har valts som startpunkt då tillförlitligheten i skattningarna för flyktingar och deras anhöriga i AKU bedöms vara större än för tidigare år.

Sysselsättningsgraden bland flyktingar med anhöriga har under hela perioden varit betydligt lägre än för övriga utrikes födda. Skillnaden i sysselsättningsgrad mellan de som invandrat till Sverige som flyktingar och flyktinganhöriga och övriga utrikes födda har också ökat över tid. Under tredje kvartalet 2020 uppgick sysselsättningsgraden bland män till 62,3 procent i gruppen flyktingar med anhöriga jämfört med 82,4 procent bland övriga utrikes födda. Bland kvinnor var motsvarande andelar 48,6 procent hos flyktingar med anhöriga jämfört med 69,6 procent hos övriga utrikes födda. En anledning till att sysselsättningsgraden utvecklats svagare bland flyktingar och deras anhöriga är att gruppen under senare år i större utsträckning består av personer med kortare vistelsetid i Sverige. Sysselsättningsgraden ökar generellt med vistelsetiden.

Sysselsättningsgrad i åldern 20–64 år
Procent av befolkningen

Kraftig arbetslöshetsökning bland utrikes födda

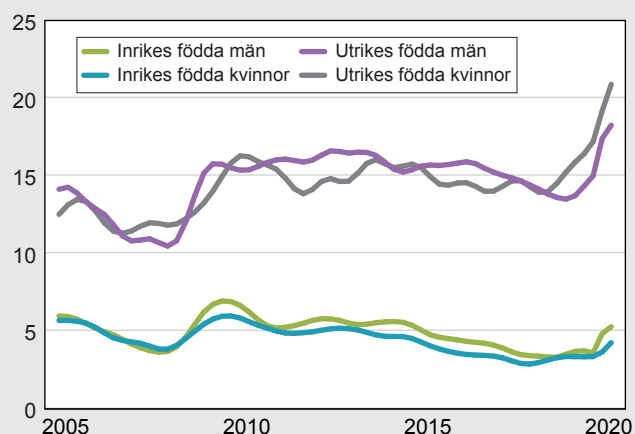
Under det tredje kvartalet 2020 uppgick det relativa arbetslöshetstalet, andelen arbetslösa av de i arbetskraften, till 4,7 procent bland inrikes födda och 19,4 procent bland utrikes födda. Sedan 2005 har andelen arbetslösa ökat med 6,1 procentenheter bland utrikes födda medan den minskat med 1,0 procentenheter bland inrikes födda. Gapet har alltså blivit större.

Vid finanskrisen under 2008–2009 ökade arbetslösheten kraftigt både bland inrikes och utrikes födda. Bland inrikes födda följde sedan en gradvis nedgång av arbetslösheten och under 2017 var arbetslösheten tillbaka till samma nivå som innan finanskrisen. Arbetslöshetstalet för utrikes födda

har däremot konsekvent legat kvar på en högre nivå än innan finanskrisen.

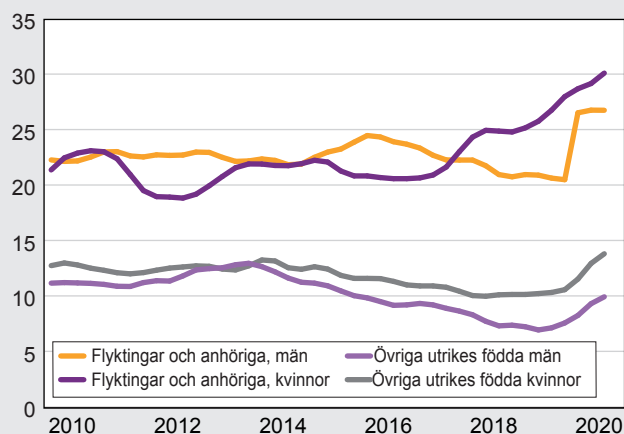
Arbetslösheten bland utrikes födda började åter öka i slutet av 2018 som en följd av att arbetslösheten bland kvinnorna ökade. Denna ökning har fortsatt och arbetslöshetstalet bland utrikes födda kvinnor var 20,8 procent under tredje kvartalet 2020. Bland utrikes födda män ökar arbetslösheten från slutet av 2019 och under tredje kvartalet 2020 uppgick den till 18,2 procent.

Relativt arbetslöshetstal i åldern 20–64 år
Procent av arbetskraften

Arbetslöshetstalet för flyktingar med anhöriga är avsevärt högre än det för övriga utrikes födda och gapet mellan dem har ökat över tid. Under det tredje kvartalet 2020 var arbetslöshetstalet bland män 26,7 procent i gruppen flyktingar med anhöriga jämfört med 9,9 procent bland övriga utrikes födda. Bland kvinnor var motsvarande andelar 30,1 procent bland flyktingar jämfört med 13,8 procent bland övriga utrikes födda. Arbetslösheten bland kvinnliga flyktinginvandrare ökar tydligt sedan andra halvan av 2017. Bland manliga flyktingar med anhöriga ökar arbetslösheten kraftigt under 2020 i samband med utbrottet av covid-19.

Relativt arbetslöshetstal i åldern 20–64 år
Procent av arbetskraften

¹ Gruppen övriga utrikes födda omfattar här de utrikes födda som inte är klassade som flyktinginvandrare eller anhöriga till dessa. Gruppen består bland annat av personer som invandrat till Sverige som arbetskraftsinvandrare, studerande eller EU/EES-medborgare.

PRISER

Konsumentpriser

Senaste uppgift: oktober 2020

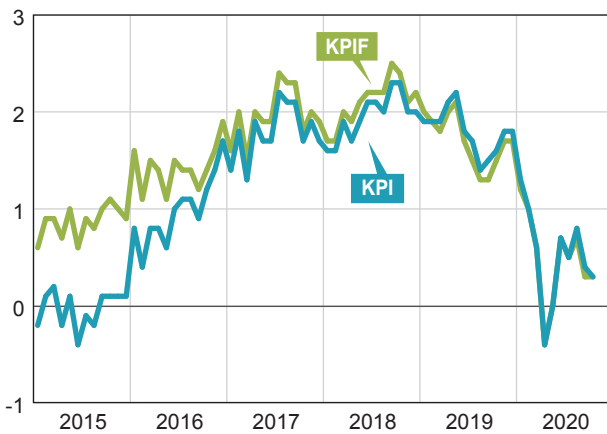
Källa: SCB:s konsumentprisindex

Inflationstakten oförändrad i oktober

I oktober var inflationstakten enligt KPIF (konsumentprisindex med fast ränta) 0,3 procent, vilket var oförändrat jämfört med september. Coronapandemin hade i april en dämpande effekt på inflationen och i årstakt var konsumentpriserna enligt KPIF till och med negativa. Sedan dess har inflationstakten ökat igen och varit positiv från juni och framåt. Historiskt sett är dock inflationstakten fortsatt mycket låg.

Inflationstakten

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

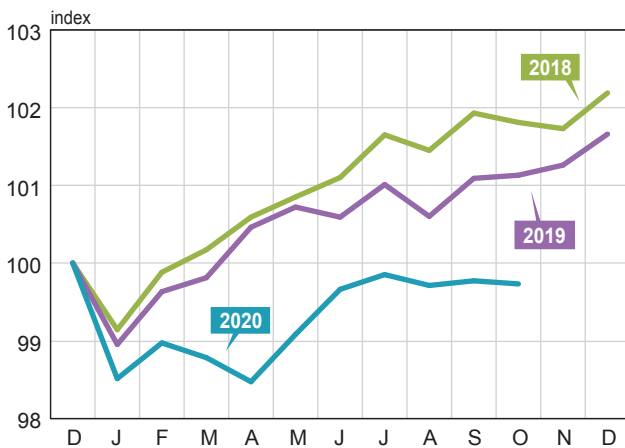
Lägre elpriser i oktober

KPIF var oförändrad från september till oktober. Även under motsvarande period 2019 var KPIF oförändrad.

Månadsförändringen påverkades främst av lägre priser på elektricitet. Efter prisuppgångar i såväl augusti som september sjönk elpriserna igen i oktober och dessa är nu nere på samma nivåer som innan sommaren.

Konsumentprisernas utveckling

KPIF december föregående år=100

Detta motverkades till viss del av högre priser på rekreationstjänster och kulturella tjänster där främst prisökningar på motionsutövning bidrog uppåt. Det var även mindre prisuppgångar inom ett flertal produktgrupper, vilket sammantaget bidrog till en oförändrad månadsförändring.

Säsongsmönster och tillfälliga prisförändringar

Prisförändringar för varor och tjänster kan bland annat bero på säsong eller vara tillfälliga. De flesta prisförändringarna under oktober månad var så pass små att de inte enskilt bidrog till månadsförändringen av totala KPIF. Undantaget var främst el, som gick ner denna månad. Priserna för el gick även ned i oktober 2018, men dock inte i samma omfattning som denna period. Elpriserna har varit relativt låga under hela året. Efter uppgångar under de senaste månaderna, föll priserna åter ned till en prisnivå som liknar den i juni månad.

Det andra undantaget var rekreationstjänster och kulturella tjänster där det framförallt var prisåtergångar för motionsutövning. Under coronapandemin har det varit ett flertal kampanjer för olika motionsutövningar, men under denna månad har priserna återgått till mer ordinarie erbjudanden.

Konsumentprisernas förändring

Oktober 2020	Förändring från		Bidrag till förändring sedan okt 2019 ¹⁾
	Föregående månad	okt 2019	
Livsmedel och alkoholfria drycker	0,1	1,5	0,2
Alkoholhaltiga drycker och tobak	0,0	1,7	0,1
Kläder och skor	0,7	1,2	0,0
Boende	-0,7	-0,2	0,0
Inventarier och hushållsvaror	0,2	2,3	0,2
Hälsa- och sjukvård	0,2	1,1	0,0
Transport	0,3	0,5	0,0
Post och telekommunikationer	-0,3	-5,4	-0,2
Rekreation och kultur	0,4	-2,0	-0,2
Utbildning	-0,3	2,7	0,0
Restauranger och logi	-0,2	-0,2	0,0
Div varor och tjänster	0,1	2,6	0,2
KPIF totalt	0,0	0,3	0,3

1) Procentenheter

Fortsatt låga priser på flygcharter

Inflationstakten enligt KPIF, det vill säga förändringen i KPIF under de senaste 12 månaderna, var 0,3 procent i oktober 2020. Detta är en oförändrad inflationstakt jämfört med september.

Inflationstakten påverkades av högre priser på livsmedel och alkoholfria drycker. Det var även prisuppgångar för inventarier och hushållsvaror samt för nyttjande av egna hem och avgifter för hyres- och bostadsrätt.

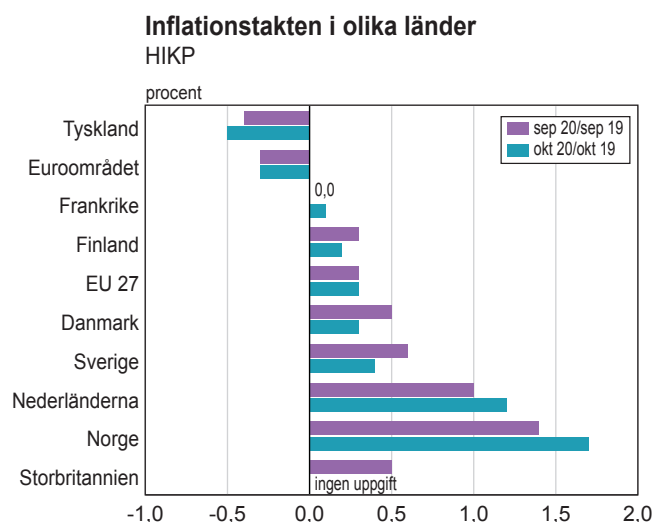
Prisuppgångarna motverkades framförallt av lägre priser på elektricitet. Det var även prissänkningar på drivmedel och då särskilt bensin. Priserna gick också ned för telearrustning och paketresor. Trots en marginell prisförändring mellan september och oktober var priserna på paketresor fortsatt låga jämfört med föregående år. I oktober var utbudet av olika charterdestinationer fortfarande relativt

brett, men antalet resenärer var dock betydligt färre jämfört med samma period förra året.

Inflationstakten enligt KPIF exklusive energiprodukter var 1,1 procent i oktober, en uppgång från 0,9 procent i september.

Fortsatt negativ inflationstakt i Tyskland

HIKP (harmoniserat index för konsumentpriser) beräknas av samtliga länder i EU, samt även av ett par länder utanför unionen. Måttet har en något mindre täckning jämfört med KPI och KPIF, främst på grund av att hushållens boendekostnader utelämnas.

Enligt HIKP sjönk inflationstakten i Sverige från 0,6 procent i september till 0,4 procent i oktober. I både EU och euroområdet var inflationstakten oförändrad jämfört med september, vilket innebär att den ligger kvar på 0,3 respektive -0,3 procent. Inflationstakten i Tyskland sjönk dock ytterligare och låg i oktober på -0,5 procent. Många länder har historiskt låg inflation och coronapandemin bidrar starkt till detta. Ett undantag är Norge som i oktober hade en årlig prisökningstakt på 1,7 procent. Även Nederländerna har en inflation som ligger över 1-procentgränsen.

Priserna i producent-, export- och importleden

Senaste uppgift: oktober 2020

Källa: SCB:s producentprisindex

Beatrice Ljung

Priserna sjönk på samtliga marknader

I oktober var prisutvecklingen negativ för samtliga marknader på årsbasis. Årsförändringen för hemmamarknaden var -2,2 procent. För import- och exportmarknaden var den -7,3 respektive -6,0 procent.

Det främsta bidraget till nedgången på hemmamarknaden var lägre priser på elektricitet. Jämfört med oktober 2019 har elpriserna sjunkit med 29,8 procent. Lägre priser på järn, stål och ferrolegeringar, samt massa bidrog också till nedgången. Årstakten för dessa var -11,2 respektive -12,1 procent.

På exportmarknaden bidrog framförallt lägre priser på järn, stål och ferrolegeringar. Jämfört med samma period föregående år har priserna sjunkit med 12,5 procent. Lägre priser på elektricitet bidrog nedåt även på exportmarknaden med en årsförändring på -42,7 procent. Priserna gick dessutom ned för massa och andra organiska baskemikalier med årstakter om -14,6 respektive -10,1 procent. Nedgången motverkades till viss del av högre priser på sågat och hyvlat trä, som ökat med 11,4 procent på ett år.

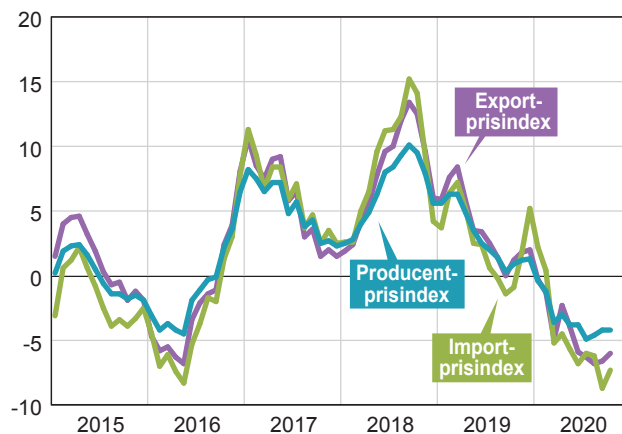
Det främsta bidraget till nedgången på importmarknaden var lägre priser för råolja med en årsförändring på -37,1 procent. Även elektricitet, plaster i obearbetad form och andra organiska baskemikalier bidrog särskilt till nedgången. I oktober var årsförändringen -58,1 procent för elektricitet, -13,5 procent för plaster i obearbetad form och -10,8 procent för andra organiska baskemikalier. Detta motverkades till viss del av högre priser på naturgas, som ökat med 60,5 procent på ett år.

För producentprisindex var årstakten -4,2 procent i oktober. Till den negativa årstakten bidrog lägre priser på energirelaterade varor som sjönk med 20,3 procent jämfört med oktober 2019. Årstakten för producentprisindex exklusive energirelaterade varor var -1,6 procent. Priserna för investeringsvaror sjönk med 1,6 procent, medan konsumtionsvarorna ökade med 0,2 procent.

Årstakten för prisindex för inhemsk tillgång var -4,9 procent i oktober. Priserna för energirelaterade varor sjönk med 24,3 procent jämfört med samma period föregående år. För investeringsvaror sjönk priserna med 0,7 procent, medan konsumtionsvarorna ökade med 0,4 procent. Årstakten för prisindex för inhemsk tillgång exklusive energirelaterade varor var -1,1 procent.

Export-, import- och producentprisindex

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Elpriserna vände ned i oktober

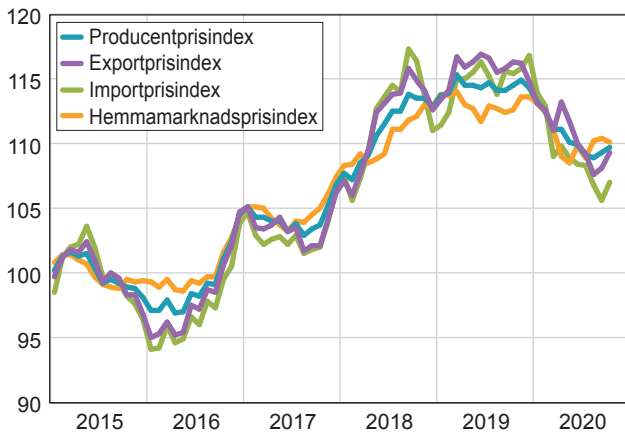
Från september till oktober ökade priserna på export- och importmarknaden men sjönk på hemmamarknaden. Trots prisnedgångar på hemmamarknaden steg både producentprisindex och prisindex för inhemsk tillgång.

Hemmamarknaden påverkades främst av prisnedgångar på elektricitet. Efter uppgångar i såväl augusti som september föll elpriserna i oktober. Detta motverkades till viss

del av säsongsnormala prisuppgångar på fjärrvärme samt högre priser på hållbarhetsbehandlat kött, köttprodukter och mejeriprodukter.

Uppgången på exportmarknaden förklarades främst av högre priser på motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar samt övriga maskiner. Priserna gick även upp för metaller, elapparatur samt sågat och hyvlat trä. Uppgången dämpades av att priserna på elektricitet föll även på exportmarknaden, efter prisuppgångar i augusti och september.

Prisindex i producent- och importled
Index 2015=100

På importmarknaden var det främst prisuppgångar inom gruppen motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar som bidrog till den positiva månadsförändringen. Högre priser för kommunikationsutrustning, metaller, kemikalier och kemiska produkter, råolja, elapparatur och övriga maskiner bidrog också uppåt. Detta motverkades till viss del av prisnedgångar för läkemedel och andra farmaceutiska produkter samt datorer och kringutrustning.

Tjänsteprisindex

Senaste uppgift: tredje kvartalet 2020

Källa: SCB:s tjänsteprisindex

Lägsta uppmätta årstakten sedan starten för TPI

Tjänsteprisindex steg med 0,2 procent från andra till tredje kvartalet 2020. Sedan det tredje kvartalet 2019 har tjänstepriserna stigit med 0,2 procent. Det är den lägsta årstakten sedan totala TPI började beräknas 2005. Motsvarande årstakt föregående kvartal var 0,7 procent.

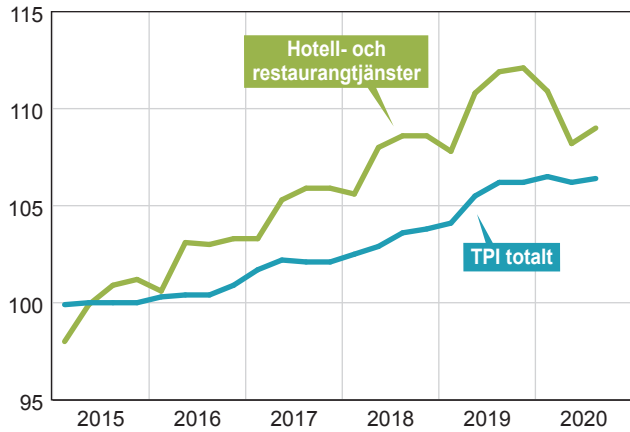
Utvecklingen under det senaste kvartalet

Det främsta bidraget till kvartalsförändringen var högre priser på uthyrning och förvaltning av egna eller arrenderade fastigheter, som bidrog uppåt med 0,3 procentenheter. Telekommunikationstjänster bidrog också uppåt, med 0,1 procentenhet. För dessa steg priserna med 2,5 respektive 1,5 procent mellan kvartal 2 och kvartal 3 2020.

Uppgången dämpades av lägre priser på lufttransport som bidrog nedåt med 0,2 procentenheter. Mellan kvartal 2 och 3 sjönk priserna med 14,4 procent. Även andra stödtjänster till transport och förlagstjänster bidrog nedåt med 0,1 procentenheter vardera. Där sjönk priserna med 2,6 respektive 2,0 procent.

Tjänsteprisindex

Index 2015=100

Utvecklingen under det senaste året

Årstakten för tjänsteprisindex var 0,2 procent, vilket är den lägsta årstakten sedan totala tjänsteprisindex började beräknas 2005.

Under det senaste året har priserna på hotelltjänster minskat med 15,3 procent. Bidraget till årstakten var -0,3 procentenheter. För sjötransporter sjönk priserna med 7,4 procent mellan kvartal 3 2019 och kvartal 3 2020 och bidrog nedåt till årstakten med 0,1 procentenhet.

Till uppgången bidrog högre priser på andra stödtjänster till transport samt uthyrning och förvaltning av egna eller arrenderade fastigheter med 0,2 procentenheter vardera. Priserna ökade under året med 3,7 respektive 1,8 procent.

ARBETSMARKNAD

Sysselsättning och arbetslöshet

Senaste uppgift: oktober 2020

Källa: SCB:s arbetskraftsundersökningar

Magda Tordemalm

Återhämtning av antalet i arbetskraften

I oktober 2020 uppgick antalet personer i arbetskraften i åldern 15–74 år till 5 492 000, icke säsongrensat. Antalet män i arbetskraften var 2 914 000 och antalet kvinnor var 2 578 000. Det relativa arbetskraftstalet var 72,8 procent. Bland kvinnor var det 69,6 procent och bland män 75,9 procent. Bland ungdomar i åldern 15–24 år var 564 000 personer i arbetskraften. Det relativa arbetskraftstalet för ungdomar uppgick till 48,9 procent.

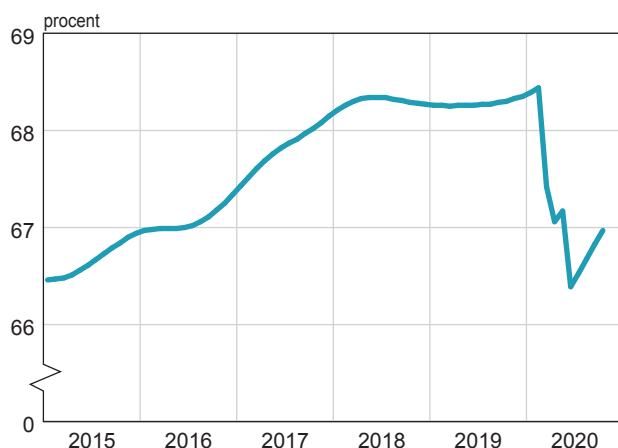
Enligt säsongrensade och utjämnade data uppgick antalet personer i arbetskraften till 5 543 000 och arbetskraftstalet uppgick till 73,5 procent. Både antalet personer i arbetskraften och arbetskraftstalet har återhämtat sig från den lägsta noteringen i mars och var i oktober på liknande nivåer som i februari, då effekterna av covid-19 ännu inte var synliga på den svenska arbetsmarknaden.

Tendenser till ökning av sysselsättningen

Antalet sysselsatta i åldern 15–74 år uppgick till 5 062 000 i oktober 2020, icke säsongrensade. Det är en minskning med 76 000 personer jämfört med samma månad året innan. Antalet sysselsatta kvinnor minskade med 62 000 till 2 381 000 och antalet sysselsatta män uppgick till 2 681 000. Sysselsättningsgraden minskade med 1,2 procentenheter till 67,1 procent. Bland kvinnor minskade den med 1,8 procentenheter till 64,3 procent och bland män uppgick den till 69,9 procent. Antalet sysselsatta ungdomar i åldern 15–24 år uppgick till 447 000 och sysselsättningsgraden var 38,8 procent.

Sysselsättningsgrad

Ålder 15–74 år. Sysselsatta som andel av befolkningen. Säsongrensade och utjämnade månadsvärden

Enligt säsongrensade och utjämnade data uppgick antalet sysselsatta till 5 050 000. Det är en minskning med 105 000 personer, varav 58 000 ungdomar, jämfört med februari 2020. Sysselsättningsgraden var 67,0 procent, en minskning med 1,5 procentenheter jämfört med februari 2020. Däremot finns det tendenser till en ökning av sysselsättningen sedan den lägsta noteringen i juni.

Anställda

I oktober 2020 uppgick antalet anställda till 4 552 000 enligt icke säsongrensade data. Antalet fast anställda uppgick till 3 867 000 och antalet tidsbegränsat anställda var 685 000 personer.

Jämfört med februari 2020 visar säsongrensade och utjämnade data på en minskning av antalet anställda med 97 000 varav 24 000 var fast anställda medan 73 000 var tidsbegränsat anställda. I likhet med sysselsättningen syns tendenser till förbättring jämfört med juni, då den lägsta noteringen uppmättes.

Antalet arbetade timmar som lägst i april

Antalet arbetade timmar uppgick i oktober 2020 till i genomsnitt 165,3 miljoner per vecka enligt icke säsongrensade data. Kalenderkorrigerat motsvarar det en minskning med 4,1 procent jämfört med motsvarande månad året innan.

Enligt säsongrensade och utjämnade data uppgick antalet arbetade timmar till i genomsnitt 147,8 miljoner timmar per vecka. Jämfört med februari 2020 är det en minskning med 8,1 miljoner timmar i genomsnitt per

vecka. Under 2020 uppmättes den lägsta noteringen av antalet arbetade timmar per vecka under april och antalet har sedan dess ökat med 4,3 miljoner timmar.

Arbetsmarknad

	Sysselsatta, 1 000-tal		Arbetade timmar/vecka, 10 000-tal		Arbetslösa 1 000-tal	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
jan	5 020	5 034	14 620	13 580	351	410
feb	5 030	5 077	16 500	16 840	397	454
mar	5 096	5 055	16 870	16 170	424	389
apr	5 105	5 005	15 790	14 580	370	449
maj	5 057	5 023	16 710	14 740	387	497
jun	5 249	5 101	15 080	15 640	407	557
jul	5 269	5 150	10 150	9 870	390	502
aug	5 166	5 116	13 040	11 980	380	494
sep	5 168	5 036	17 340	16 500	332	453
okt	5 138	5 062	17 510	16 530	330	430
nov	5 140		17 020		378	
dec	5 115		14 570		329	

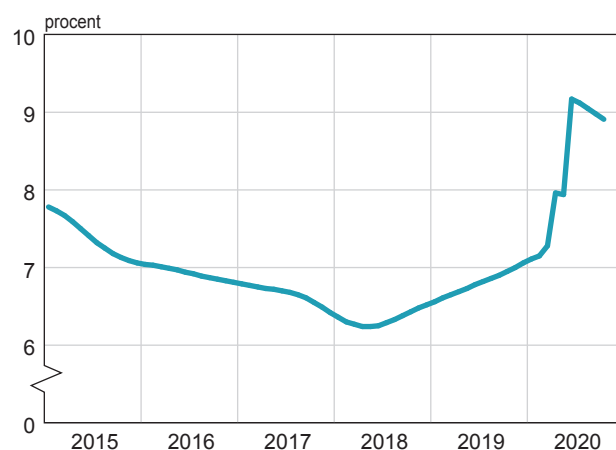
Uppgifterna baserar sig på åldersindelningen i AKU, dvs. 15–74 år, och antal arbetslösa inkluderar heltidsstuderande som sökt och kunnat ta arbete.

Arbetslösheten

I oktober 2020 uppgick antalet arbetslösa i åldern 15–74 år till 430 000, icke säsongrensade, en ökning med 101 000 personer jämfört med motsvarande månad föregående år. Detta motsvarar ett arbetslöshetstal på 7,8 procent, en ökning med 1,8 procentenheter. Antalet arbetslösa män ökade med 59 000 till 233 000 och antalet arbetslösa kvinnor ökade med 42 000 till 197 000. Bland män ökade arbetslöshetstalet med 1,9 procentenheter till 8,0 procent och bland kvinnor med 1,7 procentenheter till 7,7 procent. Antalet arbetslösa ungdomar i åldern 15–24 år uppgick till 117 000 personer, vilket motsvarar en ungdomsarbetslöshet på 20,7 procent.

Relativ arbetslöshet

Ålder 15–74 år. Inkl. heltidsstuderande som sökt arbete. Säsongrensade och utjämnade månadsvärden

För personer i åldern 15–74 år visar säsongrensade och utjämnade data på en ökning av antalet arbetslösa med 97 000 och på en ökning av andelen arbetslösa med 1,8 procentenheter jämfört med februari 2020. I oktober 2020 uppgick antalet arbetslösa till 494 000, vilket motsvarar ett arbetslöshetstal på 8,9 procent. Säsongrensade och utjämnade data visar dock på små förändringar av arbetslösheten

sedan juni, då den högsta nivån under 2020 noterades. Bland ungdomar i åldern 15–24 år visar säsongrensade och utjämnade data på en ökning av antalet och andelen arbetslösa jämfört med februari 2020. Antalet arbetslösa ungdomar ökade med 26 000 till 152 000 personer och arbetslöshetsstalet ökade med 5,5 procentenheter till 25,5 procent.

Arbetskraftskostnader & löner

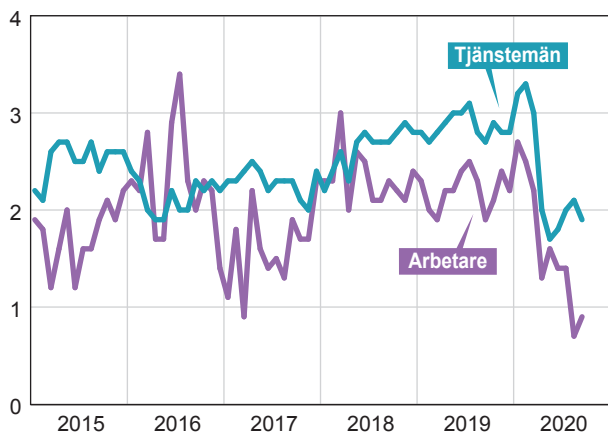
Senaste uppgift: september 2020

Källa: SCB:s arbetsmarknadsstatistik

Den preliminära genomsnittliga timlönen för arbetare var under september 2020 174,20 kronor exklusive övertidstillägg och 176,00 kronor inklusive övertidstillägg, vilket är en ökning med 0,9 respektive 0,7 procent jämfört med september 2019. Under september 2020 var den preliminära genomsnittliga månadslönen för tjänstemän 42 140 kronor exklusive rörliga tillägg och 42 760 kronor inklusive rörliga tillägg, vilket är en ökning med 2,2 respektive 1,9 procent jämfört med september 2019.

Löneutveckling inom den privata sektorn

Procentuell förändring från motsvarande månad föregående år

Arbetskostnaden för en arbetare inom utvinning av mineral och tillverkningsindustrin har för september 2020 beräknats till 308,85 kronor per timme, vilket ger ett arbetskostnadsindex på 130,7, en förändring med -0,4 procent jämfört med september 2019. Arbetskostnaden för en arbetare inom den privata sektorn totalt har för september 2020 beräknats till 289,44 kronor per timme och för tjänstemän inom den privata sektorn till 65 877 kr per månad. Detta ger ett arbetskostnadsindex för arbetare på 129,7, en ökning med 0,4 procent jämfört med september 2019. Motsvarande index för tjänstemän blir 138,6, en ökning med 2,9 procent jämfört med september 2019.

FINANSMARKNAD

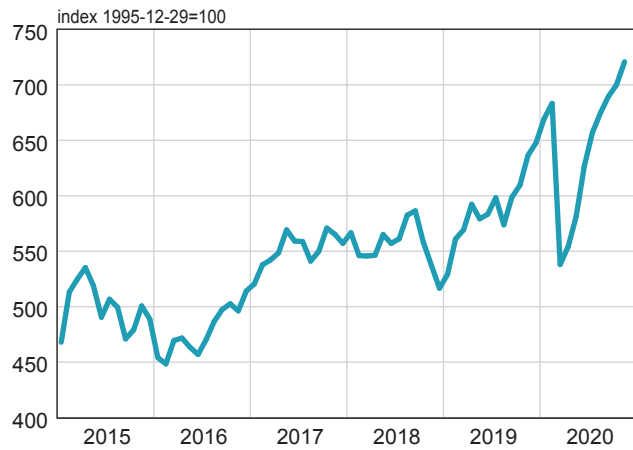
Återhämtning för börsen i november

November var en stark månad för Stockholmsbörsen. Efter att kurserna sjunkit under andra halvan av oktober

vände börsen skarpt uppåt i början av november och på några dagar hade nedgången återhämtats. Den fortsatte sedan att stiga, om än i en långsammare takt, och sista börsdagen var stängningskursen drygt 11 procent högre än vid utgången av oktober. Kursuppgångarna innebar ett nytt all-time-high i slutet av månaden.

Aktiekurserna

Stockholmsbörsens generalindex, månadsgenomsnitt

Källa: Affärsvärlden

Även på den globala aktiemarknaden steg kurserna där bland annat positiva resultat för flera vaccinkandidater mot coronaviruset fick världens börser att lyfta. Både New Yorkbörsens Dow Jones-index och Nasdaqbörsen stängde knappt 12 procent högre än sista handelsdagen i oktober. Det överträffades av Frankfurtbörsen som steg med 15 procent under månaden.

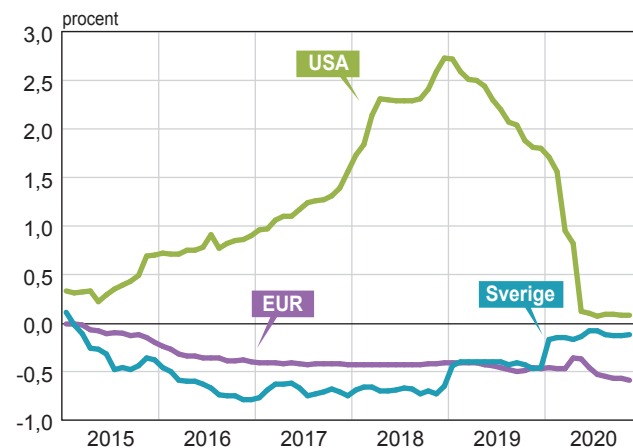
Även i Asien steg kurserna i november. Tokyobörsen steg med 15 procent medan börsuppgångarna i Shanghai och Hongkong inte var fullt lika starka.

Korta räntor oförändrade i november

Under året har det varit relativt små rörelser på räntemarknaden. Räntan på en tremånaders statsskuldväxel låg i november i genomsnitt på -0,12 procent, vilket var i stort sett oförändrat jämfört med månaden innan. Även genomsnittet för den amerikanska tremånadersräntan var oförändrad, på 0,08 procent.

Korta räntor

3 mån statsskuldväxlar (motsv), månadsgenomsnitt

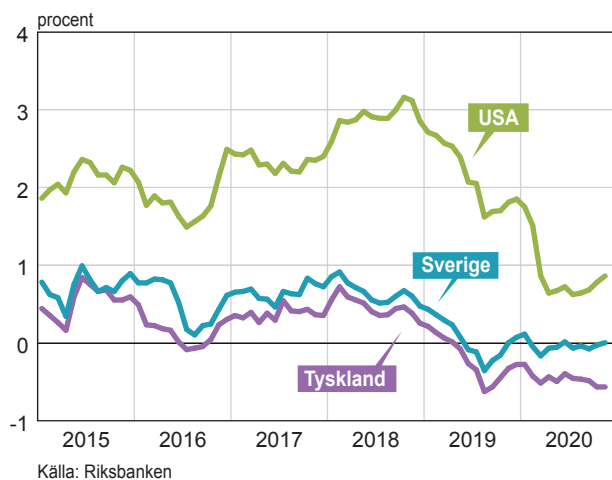
Källa: Riksbanken

Långa räntan fortsatt kring nollstrecket

Den svenska tioårsräntan steg något i början av november och låg under några dagar i mitten av månaden över nollstrecket. Därefter sjönk räntan åter tillbaka på negativt territorium innan den åter vände upp några punkter i slutet av november. Det gav ett månadsgenomsnitt på 0,00 procent vilket var 3 punkter högre än i oktober.

Långa räntor

10-åriga statsobligationer, månadsgenomsnitt

Även den amerikanska tioårsräntan steg jämfört med oktober. Månadsgenomsnittet på 0,86 procent var 9 punkter högre än månaden innan. I Tyskland var tioårsräntan oförändrad på -0,57 procent.

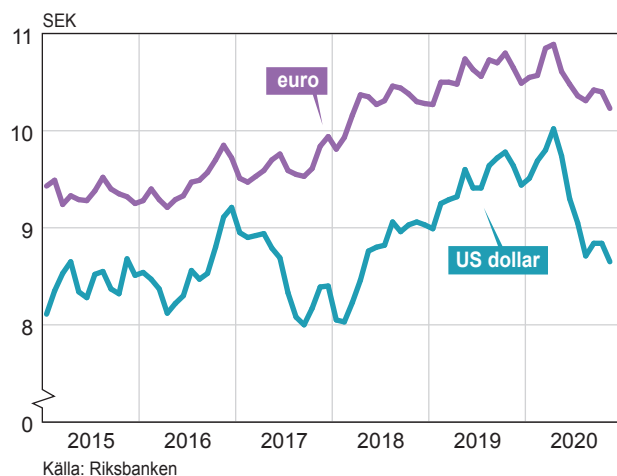
Något starkare krona

Den svenska kronan stärktes en del från slutet på mars och en bit in på hösten. Efter en liten försvagning i slutet av september var det relativt små rörelser på valutamarknaden under oktober. Den senaste månaden har kronan åter stärkts något både mot euron och dollarn. En euro handlades i november i genomsnitt för 10,23 kronor, vilket var 17 öre lägre än i månaden innan. En dollar handlades för genomsnittskursen 8,65 kronor, 19 öre billigare än i oktober.

Valutakurser

Svenska kronor i förhållande till dollar och euro.

Månadsgenomsnitt

Utlåning till hushåll och företag

Senaste uppgift: oktober 2020

Källa: SCB:s finansmarknadsstatistik

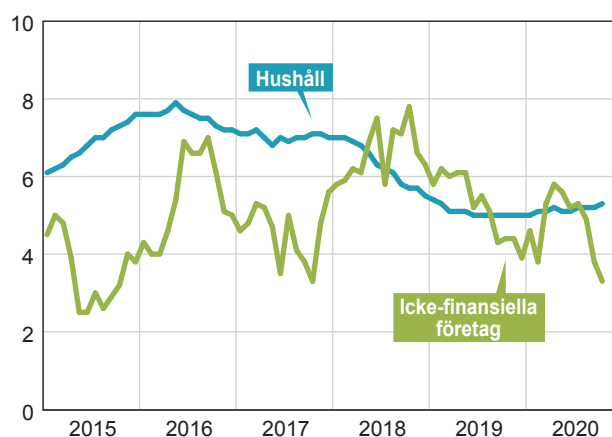
Lägre tillväxttakt på lån till företag

I oktober 2020 hade de icke-finansiella företagens lån från monetära finansinstitut en årlig tillväxttakt på 3,3 procent. Efter en ökning under mars och april har tillväxttakten för lån till företag sedan avtagit.

Tillväxttakten för utlåning till hushåll har legat på ungefär samma nivå det senaste året. I oktober var den årliga tillväxttakten på hushållslåningen 5,3 procent. Bostadslånen, som utgjorde 82 procent av utlåningen till hushållen, hade en årlig tillväxttakt på 5,5 procent. Hushållens konsumtionslån hade en tillväxttakt på 6,2 procent.

MFI:s utlåning

Årlig tillväxttakt, procent

Totalt sett uppgick utlåningen från MFI till hushåll och icke-finansiella företag till 6 881 miljarder kronor. Av detta utgjorde lån till hushåll 64 procent (4 395 miljarder kronor), och lån till företag 36 procent (2 486 miljarder kronor).

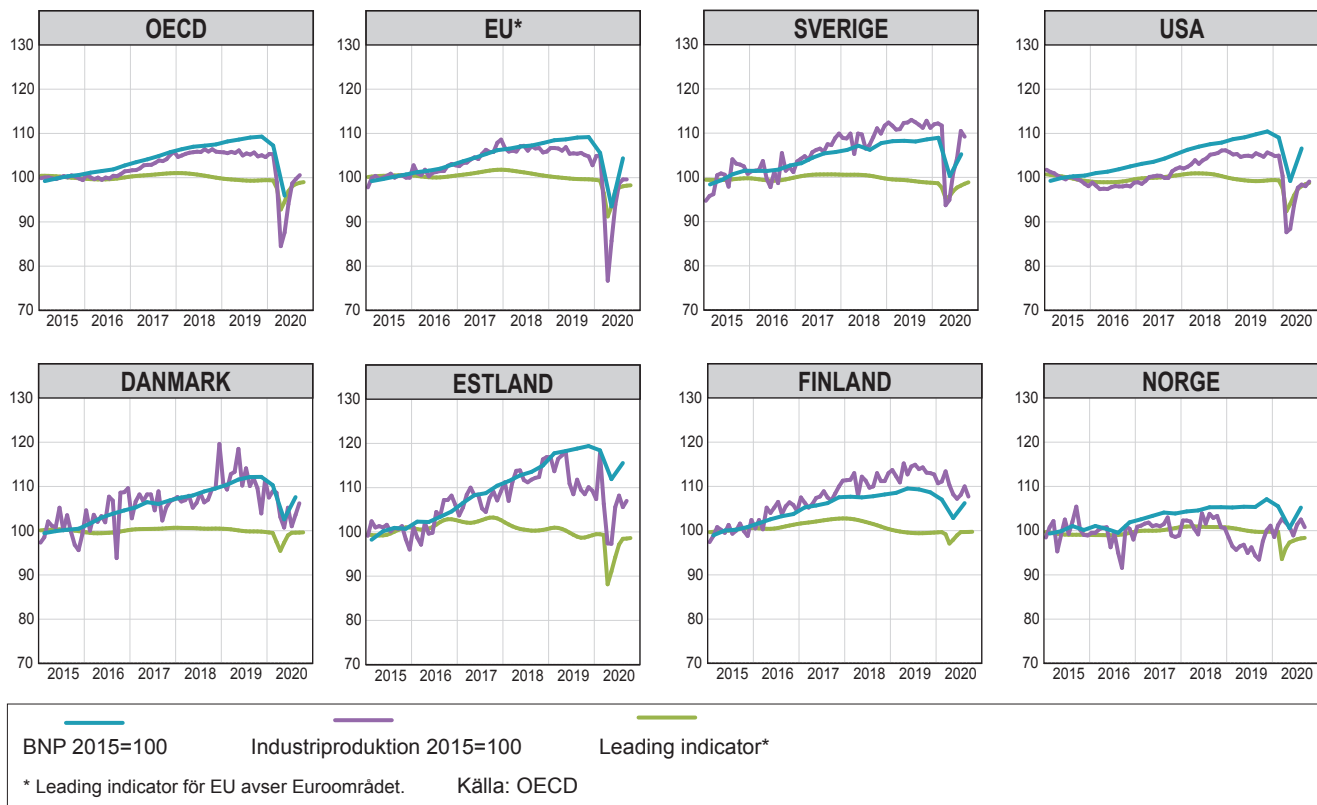
Fortsatt stabila räntor

Ränteläget har varit stabilt de senaste fem åren och denna trend har fortsatt även i år trots coronapandemin. I oktober sjönk räntorna på nyutlåning svagt för både hushåll och företag. Den genomsnittliga räntan på hushållens nya bostadslån var 1,43 procent i oktober. Den rörliga räntan på nya bostadslån var 1,51 procent.

Den genomsnittliga räntan på nya lån till icke-finansiella företag var 1,34 procent. Den rörliga räntan för nya lån till icke-finansiella företag uppgick till 1,54 procent.

INTERNATIONELL UTBLICK

Konjunkturindikatorer för några länder och områden

Efter de kraftiga BNP-fallen andra kvartalet förbättrades de ekonomiska utsikterna i flera europeiska länder under sommaren. I EU27 studsade BNP upp tredje kvartalet och återhämtade en del av andra kvartalets kraftiga nedgång. Även i de nordiska länderna stärktes tillväxten och BNP ökade i samtliga ekonomier. Sveriges BNP ökade med 4,9 procent tredje kvartalet, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan. Det var den största uppgången för ett enskilt kvartal sedan tidsseriens start 1980. Rekylen uppåt följde efter en rekordstor nedgång andra kvartalet när BNP sjönk med 8,0 procent. Tredje kvartalet var det framförallt varuexporten och hushållskonsumtionen som bidrog uppåt efter de kraftiga nedgångarna kvartalet innan.

Även i Danmark ökade BNP med 4,9 procent tredje kvartalet. Det var en rekordhög tillväxttakt men ska ses i ljuset av det stora BNP-fallet under första halvåret. Danmark, i likhet med Norge, införde redan i mars hårdare restriktioner för att hejda spridningen av coronaviruset vilket fick BNP att falla redan första kvartalet i dessa länder. Andra kvartalet var nedgången i Sveriges BNP större men trots det var BNP-fallet i Danmark historiskt stort andra kvartalet. Precis som i Sverige ökade hushållskonsumtionen och bidrog till återhämtningen under tredje kvartalet. Största positiva bidrag till BNP lämnade dock exporten där både varu- och tjänsteexporten ökade.

Norges BNP minskade med 1,5 procent första kvartalet, jämfört med föregående kvartal. Det följdes av en nedgång på 4,7 procent andra kvartalet där framförallt en minskad hushållskonsumtion men även lägre export bidrog till fallet. Lättnader i restriktionerna ökade aktiviteten i den norska ekonomin under tredje kvartalet och BNP ökade med 4,6 procent. Med undantag för de fasta bruttoinvesteringarna bidrog samtliga delar i försörjningsbalansen till återhämtningen.

Den finländska ekonomin växte med 3,3 procent i kvartalstakt under tredje kvartalet. Det var första gången sedan andra kvartalet i fjol som den säsongrensade BNP-tillväxten var positiv. Med andra ord var ekonomin redan i recession när pandemin slog till. Tredje kvartalet ökade utrikeshandeln och hushållskonsumtionen medan investeringarna minskade något. Samtliga delar inom försörjningsbalansen låg dock på en lägre nivå än motsvarande kvartal i fjol. Andra kvartalet föll BNP med 3,9 procent i Finland. Det var en kraftig nedgång men var inte historiskt stor som i många andra länder. Under finanskrisen föll BNP med 6,5 procent första kvartalet 2009.

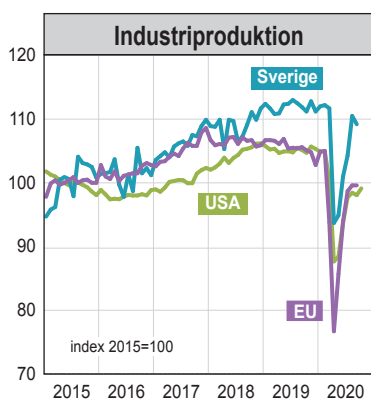
Även den estländska ekonomin vände upp under tredje kvartalet och BNP ökade med 3,3 procent, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan. Innan dess hade BNP fallit två kvartal i rad med en nedgång på 5,5 procent andra kvartalet.

INTERNATIONELL UTBLICK

Industriproduktion

Industriproduktionen inom EU27 föll rejält i mars och april när flera länder i stort sett stängde ner samhället för att minska smittspridningen av coronaviruset. I maj upphävdes många restriktioner vilket också gav skjuts till industriproduktionen som hämtade igen en del av nedgången. Sedan dess har återhämtningen fortsatt men styrkan i uppgången har avtagit successivt. I september var industriproduktionen oförändrad jämfört med augusti, säsongrensat. Det är samtidigt en bit kvar till förkrisnivåerna. Trögast går det för den tyska industriproduktionen som i september låg drygt 9 procent lägre än i februari. När smittspridningen nu tagit fart på flera håll i Europa riskerar industriproduktionen att dämpas på nytt.

Den svenska industriproduktionen steg från maj till augusti men återhämtningen kom av sig i september då produktionen sjönk. Även i Norge och Finland minskade produktionen i september men nedgången var störst i

Sverige av de nordiska länderna.

Även den amerikanska industriproduktionen föll i mars och april. Sedan dess har en del av nedgången återhämtats men produktionen låg i oktober klart lägre än förkrisnivån.

Industriproduktion

	Avser månad	Index 2015=100	Förändr. från föregående månad, %	Förändr. från motsv mån föreg år, %
EU 27	sep	99,6	0,0	-5,7
Danmark	sep	106,2	2,5	-5,0
Finland	sep	107,7	-2,1	-5,8
Frankrike	sep	97,5	1,4	-6,0
Italien	sep	99,2	-5,6	-5,2
Spanien	sep	101,8	0,8	-3,4
Storbritannien	sep	95,6	0,4	-6,3
Sverige	sep	109,2	-1,2	-2,4
Tyskland	sep	92,0	2,0	-8,6
Norge	sep	100,8	-1,7	7,8
USA	okt	99,1	1,1	-5,3
Japan	sep	92,2	3,2	-10,0
OECD	sep	100,6	0,9	-4,8

Källa: OECD

EU-barometern

I november föll EU-kommissionens konjunkturbarometer tydligt i både euro- och EU-området. Det var första gången sedan de dramatiska fallen i mars och april som stämningläget försämrades. I euroområdet backade sentimentindikatorn med 3,5 enheter till 87,6 medan indikatorn för EU stannade på 86,6, nästan fyra enheter lägre än i oktober. Det var framförallt inom tjänstesektorn och detaljhandeln som läget försämrades men även hushållens konsumentförtroende försvagades. För industrin och byggbranschen var det endast marginella nedgångar i november. Sentimentindikatorerna backade för de största medlemsländerna men mest i Italien och Frankrike. Sveriges indikator steg från 95,4 till 96,1.

Internationella ekonomiska indikatorer

		Danmark	Finland	Storbr.	Sverige	Tyskland	USA	EU ¹⁾	OECD
BNP²⁾									
Förändr. föreg. kv.	%	4,9	3,3	15,5	4,9	8,5	7,4	11,6	-10,6
Förändr. 4 kv.	%	-4,0	-2,8	-9,6	-2,5	-4,0	-2,9	-4,3	-11,7
Industriproduktion³⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	2,5	-2,1	0,4	-1,2	2,0	1,1	0,0	0,9
Förändr. 12 mån.	%	-5,0	-5,8	-6,3	-2,4	-8,6	-5,3	-5,7	-4,8
KPI⁴⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	0,2	0,1	0,4	-0,1	-0,1	0,0	0,2	0,1
Förändr. 12 mån.	%	0,3	0,2	0,5	0,4	-0,5	0,8	0,2	1,3
Arbetslöshet⁵⁾									
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	6,1	8,4	4,3	9,0	4,5	6,9	7,5	7,3
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,1	-0,1	0,4	-0,1	0,0	-1,0	0,0	-0,2
Kort ränta⁶⁾									
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,9	1,6	0,5	2,3	1,4	3,3	0,9	1,9
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,22	-0,51	0,05	-0,07	-0,51	0,22	-0,51	..
Lång ränta⁷⁾									
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,01	-0,02	-0,01	-0,04	-0,02	-0,02	-0,02	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	0,21	-0,10	-0,73	0,00	-0,10	-1,76	-0,10	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,39	-0,38	0,31	-0,03	-0,61	0,79	0,00	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,03	-0,08	0,03	0,05	-0,09	0,11	-0,12	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	0,20	-0,17	-0,33	0,13	-0,14	-0,92	0,14	..

1) EU27 men för kort och lång ränta avses euroområdet 2) OECD andra kvartalet, övriga tredje kvartalet 3) USA oktober, övriga september 4) Harmoniserat konsumentprisindex (HIKP) för EU-länderna. Storbritannien och OECD september, övriga oktober 5) Storbritannien juli, USA oktober, övriga september 6) Korta räntor avser 3-månaders interbankräntor enligt statistik från Eurostat. Oktober 7) Danmark september, övriga oktober

Källa: OECD, Eurostat

SVENSKA EKONOMISKA INDIKATORER

	Enhet	Basår	Senaste uppgift	Förändring i procent från		
				föreg. månad/ period	samma månad/ period föreg. år	
Ekonomi, allmänt						
BNP	volym	2015=100	3 kv	105,2 ¹⁾	4,9 ¹⁾	-2,5
Fast bruttoinvestering	volym	2015=100	3 kv	108,4 ¹⁾	2,4 ¹⁾	-0,4
Hushållens konsumtion	volym	2015=100	3 kv	104,0 ¹⁾	6,3 ¹⁾	-4,0
Lägenheter, påbörjade, nya	1 000-tal		3 kv	10,9		25
			1-3 kv	38,7		13
Näringslivet						
Näringslivets produktion	volym	2015=100	sep	112,4	0 ¹⁾	-4
			jan-sep	106,2		-4
Industriproduktion	volym	2015=100	sep	117,8	-3 ¹⁾	-3
			jan-sep	105,4		-6
Industrins orderingång	volym	2015=100	sep	112,7	0 ¹⁾	0
			jan-sep	99,5		-6
Industrins kapacitetsutnyttjande	%		3 kv	86,8 ¹⁾	4,4 ¹⁾²⁾	-4,4 ²⁾
Tjänsteproduktion	volym	2015=100	sep	111,2	1 ¹⁾	-4
			jan-sep	106,0		-4
Utrikeshandel						
Varuexport	mdr kr		okt	128,1	1 ¹⁾	-6
			jan-okt	1 178,8		-7
Varuimport	mdr kr		okt	123,4	1 ¹⁾	-12
			jan-okt	1 124,4		-10
Handelsnetto	mdr kr		okt	4,7		
			jan-okt	54,4		
Bytesbalans	mdr kr		2 kv	63,2		
			1-2 kv	138,7		
Konsumtion						
Detaljhandelns försäljning	volym	2015=100	okt	113,2 ¹⁾	0,5 ¹⁾	3,6
			jan-okt			2,1
Hushållens konsumtionsindikator	volym	2015=100	sep	104,0 ¹⁾	0,6 ¹⁾	-3,7
			jan-sep			-4,6
Personbilsregistreringar, nya	st		okt	29 037		-5
			jan-okt	240 779		-16
Consumer Confidence Indicator ³⁾		medelv=100	nov	88,3 ⁴⁾	89,2 ⁴⁾	93,4 ⁴⁾
Priser						
Konsumentprisindex		1980=100	okt	337,0	-0,1	0,3
Konsumentprisindex, fast ränta		1987=100	okt	220,4	0,0	0,3
Producentprisindex		2015=100	okt	109,7	0,4	-4,2
Exportprisindex		2015=100	okt	109,3	1,1	-6,0
Importprisindex		2015=100	okt	107,0	1,3	-7,3
Prisindex för inhemsk tillgång		2015=100	okt	108,5	0,6	-4,9
Hemmamarknadsprisindex		2015=100	okt	110,1	-0,3	-2,2
Arbetsmarknad, löner						
Sysselsatta 15-74 år	1 000-tal		okt	5 062		-1,5
Arbetslösa 15-74 år	1 000-tal		okt	430		30,6
därav heltidsstuderande	1 000-tal		okt	119		6,0
Arbetade timmar	10 000-tal		okt	16 530		-4,1
Lediga platser, nyanmälda	1 000-tal		okt	88		-0,5
Arbetskostnadsindex, industriarbetare		2008 jan=100	sep	130,7		-0,4
Timplön, industriarbetare	kr		sep	187,4		0,1
Finansmarknad						
Utlåning till hushåll ⁵⁾	mdr kr		okt	4 395		5,3
Utlåning till icke-finansiella företag ⁵⁾	mdr kr		okt	2 486		3,3
Lång ränta, 10-åriga statsobligationer	%		nov	0,00	0,03 ²⁾	0,00 ²⁾
Kort ränta, 3-mån statsskuldväxlar	%		nov	-0,12	0,01 ²⁾	0,35 ²⁾
Statsskuldens månadsförändring	mdr kr		okt	27,3		
Valutakurs, TCW-index		18 nov 1992=100	30 nov	136,8	-1,9	-5,0

1) Säsongrensade tal 2) Procentenheter 3) Hushållens syn på den egna och den svenska ekonomin 4) Index för resp period 5) Från monetära finansinstitut

Utges av Statistiska centralbyrån, avd för nationalräkenskaper,
Solna Strandväg 86, 171 54 SOLNA
Tfn 010-479 40 00
Ansvarig utgivare: Elisabeth Hopkins
Redaktör: Johannes Holmberg
Layout: Monica Andersson

Copyright SCB. Citera gärna, men uppge källa.

ISSN 1653-9435

URN:NBN:SE:SCB-2020-A06TI2011_pdf (pdf)